

Іван МОНОЛАТІЙ

Місто двох республік і диктатури

*Коломийські сцени
Української революції*

*Галицько-Українська Накладня ім. Якова Орешитайна
2018*

ББК 66.5 (4УКР) «1918/1919»
М 77

В новій коломиезнавчій праці Івана Монолатія уважний читач знайде чимало важливих фактів з історії Коломиї в часи Західноукраїнської Народної Республіки. Кожна історична сцена містить роздуми і спогади безпосередніх учасників українських національно-визвольних змагань 1917–1921 років, тексти офіційних документів революційної доби. У цьому історико-документальному виданні читач знайде інформацію про знаних і маловідомих творців Української революції, історичні будівлі та місця, де відбувалися важливі події міського життя у 1918–1919 роках.

Зі сторінок книжки читачі дізнаються про особливості повсякденного життя містян, міську культуру, проблеми гендеру, участь коломийців у формуванні Збройних сил ЗУНР, їхні бойові дії на фронті українсько-польської війни.

Книжку проілюстровано матеріалами з українських і зарубіжних архівів, бібліотек і музеїв.

Для істориків, краєзнавців, широкого читацького загалу.

Рецензенти:

*Володимир ВЕЛИКОЧИЙ, доктор історичних наук, професор;
Максим ГОН, доктор політичних наук, професор;
Микола ЛАЗАРОВИЧ, доктор політичних наук, професор.*

Загальна редакція:

Михайло АРСАК, почесний краєзнавець України, директор Музею історії Коломиї.

У виданні використано поштівки і фотографії з колекцій Зеновія Жеребецького і Василя Нагірного, матеріали з фондів Музею історії міста Коломиї, Державного архіву Івано-Франківської області, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, Австрійської національної бібліотеки, а також авторські світлини сучасної Коломиї.

Іван МОНОЛАТІЙ.

Місто двох республік і диктатури. Коломийські сцени Української революції.
— Івано-Франківськ: Галицько-Українська Накладня ім. Якова Оренштайна, 2018. — 656 с.

ISBN 978-966-668-460-1

© Іван Монолатій, 2018

© Видавництво «Лілея-НВ», 2018

Сцена 22

МЕДИЧНА ОПІКА

Кожна війна, з якою стикалися на своїй життєвій дорозі коломиїці, в історії Коломиї завжди озивалася по-різному. Тож війна за Галичину, яка визріла в ході загальноєвропейських баталій за державність кількох народів-сусідів на уламках колись величної імперії, була, по суті, неминучою. Трагічність цієї війни впродовж 1918–1919 років дуже гостро відчували не лише (і не стільки) військовики як її жертви, які мусили пройти свою найважчу хресну дорогу в умовах тотального дефіциту їжі, ліків і даху над головою, перш ніж знайти свої могили в коломиїській землі.

Пейзажі війни і революції у Коломиї не були б справжні без згадки про те, хто, як і чому рятував життя воїнів од неминучої смерті. Без усвідомлення цих начебто простих істин революційно-воєнного повсякдення неможливо зрозуміти трагічну ціну окремо взятого людського життя. А що найголовніше – боротьба за життя поворотців з фронтів, полонених і поранених, а також інтернованих, не малювалася монохромними фарбами «свій» – «чужий». Для лікарів, як і для людей доброї волі, яких у місті над Прутом вистачало, національність, конфесія чи місце народження цих нещасливців великого значення не мали. Принципове значення тут мали співчуття до ближнього, його страждань, бажання допомогти і врятувати його життя, інколи ціною власного.

Якщо навіть восени 1918-го, перебуваючи фактично на узбіччі великої міжнародної політики, Галичина ще не мала геополітичного значення у майбутній українсько-польській війні, її головніші міста (зокрема й Коломия) продовжували пожинати гіркі плоди кривавої Великої війни. А що війна закінчувалася, переходячи у свою нову фазу – революцій на місцях, кількість її жертв невпинно зростала. Тож у якусь мить тогочасному обивателеві починало здаватися, що довкола більше мерців, хворих і інвалідів війни, аніж живих і здорових. Адже, незважаючи на самостійницькі настрої місцевої української людності і її свідоме бойкотування будь-яких ініціатив поляків у царині міського врядування,

загальну анархію і хаос, щоденну боротьбу за виживання містян чи їхніх окремих груп, кількість хворих і поранених, які прибували до Коломиї залізницею, кожного дня лише зростала. Та й нікому з них не було діла до Листопадової революції і державотворення українців, оскільки величезні маси людей різних національностей і віри задовго до їхнього остаточного пункту призначення у Коломиї були втягнуті у вир безглузких страждань першої глобальної катастрофи. Повернутися з війни додому — хай там як — ось головне бажання усіх без винятку вояків колишніх імперій восени 1918 р. Бо ж виснажені й знесилені голодом, холодом і довгою мандрівкою залізницями Габсбурзької монархії, дуже часто вони помирали, так і не побачивши рідної землі.

Незважаючи на те, що війна українців і поляків за місце під державним сонцем вже набирала своїх обертів, коломийські українці кинулися рятувати вже колишніх підданців колись могутньої імперії, а найбільше — й вояків держави-ворога. Для порятунку полонених від неминучої, як на ті обставини, смерті вже 15 листопада 1918 р. в місті створили «Тимчасову санітарну комісію». До неї ввійшли українські військовики і військові медики — доктори медицини Володимир Кобринський і Зеновій Левицький, поручники Мартинець і Чернявський. За якийсь час допомагати їм почали неукраїнці — місцевий штабний лікар, доктор Ханя, залізничний лікар, доктор Розенгек, а також доктор Мілевський. До участі в «Рятунковій акції» на залізничному вокзалі Коломиї долучився тамтешній Український Червоний Хрест, зокрема його незмінні членкині — пані і панночки українки. Саме вони вдень і вночі чергували на вокзалі, чекаючи на нові потяги з поворотцями. В бараці, який спеціально відкрила ця комісія неподалік станції, українки готували теплі страви і напої для голодних і хворих полонених. Найбільше таких нещасних було підданих імперії Романових, щоправда, чимало з них були, найімовірніше, українцями.

Іншою локацією для порятунку поворотців була «Станція повертаючих хорих» (керівник — поручник Мартинець), працівники якої записували всіх хворих, що прибували до Коломиї залізницею, а потім відсиляли до двох спеціальних бараків неподалік від станції. Там лікували вояків од захворювань, що не могли призвести до летальних наслідків. Схожим до «Станції повертаючих хорих» був також «Приют хорих Запасного коша 24 піхотного полку», що розміщувався у нових з ліжками, печами і кухнями дерев'яних бараках колишніх кавалерійських казарм на Косачеві, неподалік від залізничного двірця.

А от важкохворих і тих, чиє лікування потребувало значних зусиль і часу, направляли до «Епідемічної лічниці». Вона містилася на Снятинському передмісті Коломиї, на території німецької колонії Вінцентівка. А що функціонувала вона ще з часів Великої війни як австрійський заклад військової медицини, то в її бараках могли лікуватися одночасно 600 хворих. Як правило, тут намагалися врятувати життя тим нещасливцям, до яких підібралася епідемія іспанки (іспанського грипу,

завезеного у квітні 1918 р. до Європи зі штату Канзас у США; а оскільки європейці дізналися про нього саме з нецензурованої іспанської преси, цей тип грипу почали називати «іспанкою»), а внаслідок ускладнень після неї — пневмонія і бронхіт. В «Епідемічній лічниці», яку згодом називали «Українською епідемічною лічницею», окрім українців, працювали медики-іноземці, доктори Дзівіцький, Левнер, Моріц, Шапер, Цайгер.

У самому ж місті функціонувала «Запасна лічниця», фактично той самий, що й у часи Першої світової, «Резервний шпиталь № 1». Розмістили її в будинку довоєнної школи сестер урсулянок, навпроти римо-католицького костелу отців-єзуїтів. За якийсь час цю лікувальну установу підпорядкували коломийській Окружній військовій команді. Санітарну службу тут очолював поручник, доктор Чернявський, а побіч українців (доктори Санецький, Гарасовський) працювали ще й доктори Бляйхнер, Бохнер і Цайгер.

Поранених з фронту українсько-польської війни привозили на лікування до військового шпиталю («Військова лічниця»), що містився у приміщенні нечинної на той час місцевої гімназії, а інколи — до міської лікарні.

Нині через брак достовірних джерел годі встановити точну кількість пацієнтів цих коломийських лікувальних закладів упродовж 1918—1919 років. Найправдоподібніше, що левовова частка хворих і поранених лікувалася у двох тогочасних шпиталях — «Запасній» і «Епідемічній» лічницях. Тож нині можна документально стверджувати про 322 особи¹, котрі померли саме в цих шпиталях і, як правило, були поховані на спеціально облаштованому за часів Великої війни військовому кладовищі за кількасот метрів від залізничного вокзалу.

Вже побіжний аналіз виявлених джерел до історії лікування, смертей і місця поховання конкретних осіб свідчить, що, згідно із «Книгою померших Запасної Лічниці при ОВК в Коломиї» (до якої записували й померлих в «Епідемічній лічниці» та інших установах), упродовж вересня 1918 — серпня (!) 1919 років померло 311 осіб, зокрема 309 чоловіків і дві жінки.

Так, у вересні — грудні 1918 р. тут померло 99 чоловіків (у вересні — один, у жовтні — один, у листопаді — 60, у грудні — 37), зокрема: православних — 47, греко-католиків — 18, римо-католиків — дев'ять, двоє мусульман і іудей. Загалом вік померлих коливався у межах 1868 і 1900 р. н., а отже найстарший з них мав 50 років, а наймолодший — 18. Найчастіше (якщо це вказувалося) небіжчики були рільниками (49), а також відомо про одного музиканта, огородника, робітника, столяра, господаря і шевця. З наявних даних відомо про 28 одружених і 37 неодружених. Причинами смертей 1918 р. були іспанка (46), пневмонія (23), бронхіт (13), малярія

¹ Див. далі спеціально укладену таблицю, згідно з «Книгою померших Запасної лічниці при ОВК в Коломиї», яка зберігається в Музеї історії м. Коломиї. У ній вказано 311 осіб, інформація про ще 11 осіб міститься у мартиролозі М. Арсака (1993 р.). — *Авт.*

(2), запалення легень (1), запалення нирок (1), торакальна емпієма (1), крововилив (1) і плеврит (1).

У січні – серпні 1919 р. померло 212 осіб, зокрема 210 чоловіків і дві жінки (січень – одна особа, лютий – шість, березень – 35, квітень – 51 (за іншими даними² – 50), травень – 90 (за іншими даними – 96), червень – 24 (за іншими даними – 19), липень – три, серпень – дві особи), зокрема римо-католиків – 133, греко-католиків – 60, православних – 11 і один протестант. Вік померлих 1919 р. коливався між 1867 і 1903 р. н.: найстаршому було 52 роки, а наймолодшому – 16. Відомо про 158 неодружених і 23 одружених чоловіків, а також двох жінок – сестру Українського Червоного Хреста Анну Микитюк, 1887 р. н. та інтерновану Катарину Дрожу, 1870 р. н. За видами професійної діяльності тут були: рільники (80), хлібороби (16), робітники (10), шевці (7), студенти (4), пекарі (2), стельмахи (2), мулярі (2), писарі (2), слюсарі (2), залізничники (2), різники (2), а також був тесля, зарібник, кахляр, коваль, столяр, аптекар, учень, професор, масар, млинар, електротехнік. Упродовж 1919 р. помирали від червінки (черевного тифу) (70), плямистого тифу (63), туберкульозу (15), поранень (14), пневмонії (11), дизентерії (7), запалення легень (6), серцевого нападу (3), іспанки (2), малярії (2), пороку серця (1), бронхіту (1), дифтерії (1), скарлатини (1), неврозу серця (1), ентериту (1), анемії (1), ревматизму (1), діареї (1), нефриту (1), гангрени (1), туберкульозного менінгіту (1), виснаження (1), летального кінця (1); одного розстріляли за дезертирство.

Ще одним місцем порятунку і лікарської опіки на околиці тогочасної Коломиї, про яке широко заговорили вже після поразки наших Визвольних змагань, був табір для полонених та інтернованих, переважно польських вояків, на Косачеві. Перефразовуючи відоме латинське прислів'я «В гаях Беллони народжується насіння смерті», можна твердити, що саме в таборі на Косачеві народилася ненависть коломиїських поляків до тогочасної української влади, саме та міфологема, відгомін якої ще подекуди лунає глухим набатом на початку XXI ст. Йшлося про «жертви Косачева», «косачівських катів», «косачівську мартирологію», «косачівське пекло», головними і єдиними винуватцями чого були, на думку поляків, винятково українці.

Якщо спочатку урочище Косачів на правому березі р. Коломиїки було одним з кількох місць первісної людини на території сучасного міста, відомим завдяки археологічним знахідкам ще з VII–V ст. до н. е., то найбільшої «слави» цей клаптик землі зажив з XV ст. Саме тоді, 15 вересня 1485 р. польський король Казимир IV Ягейлончик приймав тут присягу

² Тут і далі, як свідчать джерела, іноді запис про померлого повторювався двічі, з різницею в даті смерті, віровизнання, сімейному стані, професії. Саме тому ця обставина і створює проблеми в підрахунку кількості небіжчиків за певний місяць. — *Авт.*

володаря Молдавії Стефана III Великого. З цього часу, а точніше з 23 вересня 1877 р., коли коломийські поляки встановили на уявному місці цієї угоди пам'ятний обеліск, Косачів почав небезпідставно глорифікуватися в польській історичній пам'яті.

Новим польським актом сакралізації цього місця стали події 1918–1919 років, які для українців однозначно означали творення власної держави і боротьбу з її ворогами, а для поляків — свідоме і цілеспрямоване знищення польських полонених та інтерваних, в якому поляки звинувачували українців. Не вдаючись до подробиць цього міфологізованого і заплутаного сюжету українсько-польських взаємин у Галичині у ХХ ст. (який просто потребує докладного дослідження), зауважу, що градус етнічної ксенофобії супроти українців почав зашкалювати в поляків вже 1919-го: одразу ж після того, як румуни влітку 1919 р. передали полякам Покуття, яке вони окупували, ті почали масово доносити на українського лікаря, доктора медицини Петра Петрушевича, який упродовж грудня 1918 — травня 1919 р. був санітарним лікарем коломийського військового округу, а отже, на їхню думку, був головним винуватцем у т. зв. «косачівській трагедії». А поки «вину» П. Петрушевича не було доведено, він відсидів в арешті у львівській тюрмі 18 місяців до початку судового засідання, що тривало одинадцять днів і завершилося 7 лютого 1921 р. Суд присяжних визнав П. Петрушевича невинним, і тому його негайно звільнили.

Тож ереміада, а точніше свідомо неправда про начебто сотні поляків, яких свідомо замордували українці голодом, холодом та інфекційними хворобами, почала руйнуватися вже в перші повоєнні роки, зокрема голосним і суто політичним свого часу «Процесом Петрушевича». А що знищити весь огром тієї неправди, яка ширилася і шириться досі, мабуть, вже не вдасться ніколи, важливими будуть окремі «сухі» цифри, олюднені людськими трагедіями в час, коли одні і другі стріляли одне в одного, натомість інші рятували їхні життя. Грунтуючись на документальних записах лише в одній «Книзі померших...», можемо твердити про 143 жертви (142 чоловіків і жінку) інфекційних та інших хвороб, зафіксованих в 1918–1919 рр. в полонених чи інтернованих поляків у таборі на Косачеві³. До нині безіменних могил на військовому кладовищі їхня остання подорож пролягала у більшості випадків через «Епідемічну лічницю», а інколи — через «Запасну лічницю». Наймолодшим з цих поляків-нешчасливців був 16-річний студент Станіслав Павліковський родом з Журави Бібрського повіту. Загалом третину померлих з табору на Косачеві становили поляки зі

³ Імовірно більше відомостей про польські втрати в таборі на Косачеві можна було б віднайти в, якої нині не існує, документації т. зв. «Міської лікарні» за 1918–1919 рр., звісно, якщо такі пацієнти там справді були. Тож, думаю, неможливо точно встановити їхню наявність чи відсутність у медично-лікувальних закладах тогочасної Коломиї, оскільки лише табір на Косачеві був спеціально облаштований для польських полонених та інтернованих під час українсько-польської війни. — *Авт.*

Львова і сучасної Львівщини (45 осіб, зокрема одна жінка) (лише ті, про яких існують відомості).

Ситуація у таборі на Косачеві була цілком аналогічною до того стану, в якому опинилися всі без винятку лікувальні установи Коломиї. За свідченням очевидців, тут містився табірний шпиталь (ймовірно, у цегляних приміщеннях колишніх казарм драгунів) і були окремі бараки. Восени 1918 р. саме вони були нові, укомплектовані ліжками, печами і кухнями, адже тут ще з літа дислокувався Запасний кіш 24 піхотного полку. Тож коли сюди почали етапувати полонених та інтерваних поляків, які, як і інші вояки тогочасної війни, час від часу хворіли, а часом і помирали вже в коломийських шпиталях, умови їхнього утримання були придатні для умов літньо-осіннього періоду. Натомість взимку ці будівлі не могли захистити від морозу, вітру і води, які нещадно переслідували як утримуваних у таборі вояків, так і його персонал (зокрема й охорону табору з 70-ти стрільців, зокрема двох старшин і кількох підстаршин). Та найбільше надокучали інфекційні недуги — іспанка, черевний і плямистий тиф. Тому в цих умовах українські медики мусили якимось чином давати раду. Це вдавалося лише завдяки залученню до такої праці коломийських лікарів-євреїв, котрі активно домагали в листопаді — грудні 1918 р. А що в таборі утримувалися поляки, природно, українська влада звернулася до місцевих лікарів-поляків з проханнями про допомогу їхнім одноплемінникам. Коли ж ті заявили, що не зобов'язані допомагати українській владі, їх примусово, під загрозою арешту, доправили до праці у шпиталь табору на Косачеві. Допомога (лікування і консультації) польських лікарів своїм землякам оплачувалася з фондів коломийської «Польської Організації Військової», а отже, про елементарний патріотизм чи волонтерство мови не було. Одночасно тутешній «Комітет пань польських» витрачав щодня по кілька тисяч австрійських корон на закупівлю харчів для польських інтернованих і полонених. Разом з цим українська влада в міру своїх можливостей теж постачала продовольство до табору, вишуковувала найпотрібніші ліки, дрова для обігріву шпиталю і бараків. До того ж усі полонені старшини-поляки отримували, згідно з попереднім австрійським законодавством, місячну платню. Тож бажання більшості з них утікати з табору не було, адже вони могли тимчасово залишати місце свого вимушеного перебування. Зокрема для того, щоб якимось чином допомогти з проблемою харчування, Команда міста дозволила охочим інтернованим зголошуватися на роботи у фільварках Коломийщини, а поміщики-поляки гарантували їхнє повернення до табору. Людяність у ставленні до полонених та інтернованих підтвердила й місія Міжнародного Червоного Хреста, що проінспектувала табір у березні 1919 р. Так, наприклад, свідки на «Процесі Петрушевича» стверджували, що в таборі не було насильства з боку українців, харчування було задовільне, хворі щодня отримували хліб, м'ясо — тричі на тиждень. Пацієнти табірної шпиталю отримували вино, яйця, біфштекси.

Незважаючи на це, хвороби десяткували свої жертви. Табір на Косачеві пережив кілька хвиль епідемії плямистого тифу і червінки, починаючи з весни 1919 р. Команда міста повідомила про це Окружну військову команду 6 березня 1919 р., закликавши провести екстрену нараду з цього приводу за участі лікарів українців і євреїв. Ситуація була критична: на той час у табірному шпиталі перебували 90 хворих, а в бараках — приблизно 50. Зокрема, згідно з документальними джерелами, у двох лічницях (Епідемічній і Запасній) у березні померли 17, квітні — 36, травні — 62 поляки з табору на Косачеві. А що в певну мить Коломия стрімко перетворювалася на місто-шпиталь, вільних місць в якому бракувало не лише для польських, а й українських вояків, які поверталися з фронту, з 1 лютого 1919 р. відкрили «Санітарний курс для доглядачок хорих». Оскільки праця в коломийських шпиталях була нелегкою, санітарками могли стати українки з відповідною освітою і фізичними можливостями.

Оскільки ситуація на фронті напровесні 1919 року ставала критичною, а отже, прямо передбачала нові жертви війни, медична опіка була стратегічною ланкою в повсякденні Коломиї. Другим надзавданням вкотре залишалася допомога збройним силам, що, окрім оборонно-наступальних дій на фронті, включала нову мобілізацію і творення вишкільних структур у заплілі.

***

Хроністи

Василь ВИТВИЦЬКИЙ:

«[...] Вістки з польсько-українського фронту перепліталися: успішні були для нас бої на західному фронті, зате погане було становище Львова, якому втриматись проти двох сил – внутрішньої і зовнішньої – не вдалося. Нашій родині довелося зазнати удару: у боях під Самбором брат Тарас був важко поранений вибухом шрапнеллю. Його привезли до Коломиї у постійно загрозливому стані. Треба було робити ряд операцій, проте повністю прочистити організм від гарматних відламків таки не вдалося. Його загальний стан, проте, кращав з тижня на тиждень, і ми, відчуваючи його у військовому шпиталі, спостерігали повільну, зате постійну поправу. Бувало, до нього верталися навіть прикметні йому почуття почуття гумору і дотепу. Одного разу, дивлячись на свого прибічного джуру, він сказав з гіркотою в голосі:

– Іване, Іване! Який Ти нерозумний!

– Чому? – питає Іван.

– Та чому ж Ти води не п'єш?

Річ у тім, що у зв'язку з пораненням і операціями Тарасові пити воду було заборено».

(Витвицький В. Коломия. До 750-ліття першої літописної згадки про Коломию / / Черногора. Літературно-мистецький кварталний часопис Покуття та Гуцульщини. Коломия, 1991. Ч. 1. С. 48).

Газета «Покутський вістник», засн. 1918 р. у Коломиї:

«Відділ польського “Червоного Хреста” оглянув на днях у своїм переїзді тутешні шпиталі та табор інтернованих Поляків. Польські висланці передали своїм землякам гроші та провірені цензурою письма. У всіх шпиталях і таборі висланці ствердили людяність поведіння з бранцями та взірцевий лад».

(Життя Покуття / / Покутський вістник. 1919. 2 лютого. Ч. 9. С. 3).

Зіновій ЛЕВИЦЬКИЙ (?–?):

«Ширяться тепер між народом пошестні недуги. Особенно небезпечна і дуже заразлива слабкість є тиф пятнистий.

Недугу пізнати тим, що людина дістає нагло сильної горячки – так що хорий за кілька днів лежить без пам'яті, а на тілі виступають червонаві маленькі плямки, пятна (відти назва), особенно на череві, руках і ногах. Горячка триває 2 неділи і нагло, як прийшла, так само нагло й ломиться, а хорий відтак приходиться до здоров'я. Значна часть слабих умирає. Хорому не даємо порошоків від горячки, лише головно ліки скріпляючі серце. Можна подавати троха горівки, вина, гербати, а з поживи: молоко солодке чи квасне, юшку, (росіл), зупу, борщ чистий, рідку дрібну кашу, чир.

Слабкість спричинює заразок, котрого видно лише через сильні побільшуючі шкла. Є він однаков всюди там, де лежить хорий і на його тілі і в крові і в відходах і на біллю (білизні. – *І. М.*), одежині і в хаті. Найбільше переносять ті заразки воші.

Особенно викдається слабкість між людьми бідними, вихолодженими, по хатах низьких, темних, вогких, де бруд, нечистота. Недуги цієї може оден від

другого набратися, тож не повинен з тої хати, де лежить хорий ніхто виходити, ні ніхто відвідувати хорого. Треба повідомити комісаря громадського, котрий дасть знати Староству, аби вислали до того села лікаря повітового чи окружного в цілі справдження та побороювання недуги і лічення хорих. Коло таких хат повинна бути варта, а як більше хорих у селі, то неповинні люде, доки пошесть не вигасне — з цього села ходити до міста ні на ярмарки, ні на збори, щоби недуги дальше не розволічи (поширювати. — *І. М.*).

Щоби заразки недуги знищити, треба по уступленню слабости в хаті зробити лад (десінфекцію) і отже солому, чи сіно, на якому лежав хорий і всякі менше потрібні шмати спалити, біля виварити в міцнім лузі, лугом обмити підлогу, ліжку, стіл, лавки, а хату вибілити. Середники убиваючі заразки є: карболь, лізоль, вапно гашене, деготь, а воші винищує нафта і нафтова ропа.

Убогим хворим, що мусять бути відокремішені, а не мають що їсти, має комісар громадський постаратися о поживу. Сли (якщо. — *І. М.*) село бідне, нема де дістати, треба дати знати до Староства, до уряду харчевого. Держава обов'язана поносити кошта удержання лічення і харчування бідних хорих.

До шпиталів хорих на недуги пошесні не возиться. Добре би було, аби в кожній громаді була окремішня хата для поміщення убогих хорих, де би були на запас середники дезінфекційні, як карболь, вапно, нафта.

Дуже пожаданим було би, аби при такій хаті була ще й велика піч (як до печення хліба), де би треба добре затопити, потім попіл вибрати і всадити там одежину і біля з хорого. Велика горяч убиває заразки недуги і воші.

Те саме відноситься і до інших недуг пошесних, як тиф черевний, холера, червінка, шарялтина, дифтерія, віспа і т. д. Если так будемо поступати — як це водиться з давна у інших просвічених народів — то скоро пошесть пригане, не поширяться, а много людей вратуємо від недуги і смерти».

(Левицький З. Кілька уваг про п'ятнистий тиф // Покутський Вістник. 1919. 23 марта. Ч. 23. С. 2).

Іван Олександр МАКСИМЧУК (1888—1965):

«[...] Вночі з 31 жовтня на 1 листопада 1918 р. Український військовий комітет зайняв місто Коломию іменем новопосталої української держави. Згодом зорганізована була в місті окружна військова команда, на чолі якої стояв проф. Теодор Примак. Його заступником був пор. Володимир Бемко, начальником канцелярії пор. д-р Омелян Татух, а санітарним шефом — підполковник д-р Петро Петрушевич, якому підлягали всі лікарні з персоналом. Завдання його було в тому часі дуже важке. Демобілізація була дика, незорганізована, кожний вояк

старався якнайскоріше дістатися додому. Д-р Петрушевич з трудом притягав до шпитальної праці лікарів-жидів, натомість лікарі-поляки заявили, що не будуть працювати в українських військових лікарнях, мовляв, вони до такої служби не мають ніякого обов'язку.

Вже в перших днях листопада 1918 р. в Коломиї придержали кілька польських легіоністів і для них зорганізовано "табір інтернованих" на коломийських передмісті "Косачів", який згодом перемінили на табір полонених. В міру того, як зростали бої за Львів заповнювалися коломийські лікарні хворими й раненими. Крім того з'явилися в місті різного роду тифи та інших інфекційних недуг, епідемія яких захопила тоді цілий схід Європи. Внаслідок того зорганізовано в косачівському таборі відокремлений барак для тифозників, що підлягав під здоровельним (лікарським. — *І. М.*) оглядом д-рові Петрушевичу, як санітарному шефові. В листопаді і грудні 1918 р. працювали тут теж лікарі жиди, але праця була дуже виснажлива. Ліки вичерпувалися, їх ставало щораз менше, а доставки не було. Це була чи не найбільша журба д-ра Петрушевича, який майже щодня бував в окружній команді і допомагав помочі. Супроти переповнення військових лазаретів хворими й раненими та перевантаження лікарів працею, д-р Петрушевич був примушений притягати лікарів-поляків до праці. На його домагання окружний командант покликав усіх лікарів-поляків до [Окружної військової] команди. З'явилися всі, а їх речником був колишній повітовий лікар д-р Мілевські. Окружний командант повідомив їх, що на другий день мають перебрати опіку над недужими інтернованими й полоненими поляками в таборі на Косачеві. Коли ж д-р Мілевські згадав, що він і його товариші не мають обов'язку помагати українській владі, то окружний командант загрозив їм арештом. Під таким "примусом", як заявив д-р Мілевські, лікарі-поляки перебрали опіку над польськими хворими в лікарні на Косачеві. При цій розмові був і д-р Петрушевич. Як виявилось пізніше, вже в часі окупації Покуття румунами, лікарі-поляки не помагали своїм землякам з патріотизму, бо всі поради й лікування були оплачувані польською військовою підпільною організацією («Польською Організацією Військовою». — *І. М.*)

Для вияснення треба сказати, що д-р Петро Петрушевич не мав адміністративного нагляду над табором інтернованих і полонених на Косачеві, цей нагляд мала Команда міста. В перших місяцях командантом міста був пор. Михайло (насправді — Стефан — *І. М.*) Галібей, пізніший крайовий інспектор шкільної кураторії у Львові, по нім, мабуть, від лютого 1919 р. команду перебрав сот. д-р Володимир Комаринський, — пізніше був адвокатом в Городенці. Для охорони табору мала Команда міста чоту з 70 стрільців, у тому двох старшин та кількох підстаршин.

Поведінка з полоненими й інтернованими була більш ніж людяна. На зарядження Окружної військової команди всі полонені старшини-поляки одержували, згідно з австрійським законом, місячну платню. Що більше, щоб помогти інтернованим у харчуванні, Команда міста, за згодою окружної команди, дозволила інтернованим зголошуватися до хліборобських робіт на фільварках Коломиїщини, з чого скористала велика кількість інтернованих. Вони підписували заяви, що не втечуть і що на кожний заклик окружної команди зголосяться в таборі. Крім того, поміщики-поляки склали

гарантійні заяви, що доставлять інтернованих до табору. Під санітарним оглядом табір на Косачеві був найкращий».

(Максимчук І. О. Суд над д-ром Петрушевичем у Коломиї / / Коломия й Коломийщина: збірник споминів і статей про недавнє минуле. Філадельфія, 1988. С. 473–474).

«[...] Коли ж румуни в літі 1919 р. передали під владу Польщі окуповане ними Покуття, посипалися до польської окупаційної влади доноси на тих українців, які залишилися в місті та нікуди не виїхали, між іншими й на д-ра Петра Петрушевича. Його арештовано й перевезено до львівської тюрми, де він, зовсім невинний, мусів відсидіти час слідства, що тривало аж 18 місяців. Коли воно нарешті було закінчене, передано акти карної справи прокураторові Окружного суду Гіртлерові, спольщеному німцеві, відомому ворогові українців, який виготовив акт обвинувачення, що складався з 55 аркушів паперу. В ньому закинено д-рові Петрушевичеві доконання злочину публічного насильства.

Д-р Петро, згідно з актом обвинувачення, мав відповідати за цей злочин, тому, що “будучи від грудня 1918 р. до травня 1919 р., з поручення тодішньої української влади, санітарним шефом Округи Коломия, а тим самим зобов’язаним до береження санітарних приписів у таборі польських полонених і інтернованих на Косачові під Коломисю, поводився незгідно з приписами, внаслідок чого траплялися там дуже часто різні пошесні захворювання, як напр[иклад]. тиф, червінка тощо, чим д-р Петро Петрушевич навмисне наражав їх на небезпеку життя і здоров’я”.

Щоб доказати вину д-ра Петра, прокуратор Гіртлер поставив внесення покликати до головної розправи перед судом присяжних аж 70 свідків. Брукова польська преса в Галичині, а зокрема у Львові, старалася з великим завзяттям і притаманним польським шовінізмом роздути сенсаційність цього показового процесу, містячи на своїх сторінках довжелезні статті під такими, наприклад, наголовками “Косачівська мартирологія перед судом” або “Косачівський кат перед судом” і закликала жадібних на сенсації поляків прийти до суду та побачити на власні очі цього “ката”. Весь склад суду, тобто трибунал, прокуратор і присяжні судді були поляками, тільки обвинувачений та його два оборонці д-р Андрій Чайковський (письменник) і д-р Кульчицький були українцями.

Розправа тривала повних 11 днів і закінчилася 7.2.1921 р. Через судову залю перейшло багато свідків поляків, покликаних прокуратурою на ствердження вини обвинуваченого, одначе всі вони нічого не могли сказати в некористь д-ра Петра Петрушевича. Були також переслухані представники Міжнародного Червоного Хреста, які, мабуть, у березні місяці 1919 р. були в косачівському таборі і його докладно оглядали. В складі цієї комісії брали теж участь представники українців і поляків. Зізнання цих свідків чимало причинилися до виправдання д-ра Петра Петрушевича. Вони рішуче ствердили, що положення у косачівських бараках не було аж ніяк таке жахливе, як про це писала польська преса. Воно представляло собою звичайну сторінку тодішнього воєнного лихоліття. Із зізнань свідків виявилось, що інтерновані й полонені польської армії були трактовані наскрізь гуманно, не було знущань і побоїв, прохарчування було задовільне, хліб розділювано щоденно, а м’ясо тричі на тиждень. В шпиталі недужі отримували вино, яйця, біфстекси і ін[ші].

лакоминки. Всі свідки ствердили, що не роблено ніяких різниць між хворими українцями і поляками.

Про особу обвинуваченого всі свідки висловлювалися якнайкраще; він, на їх думку, був чесним і дбайливим лікарем, масово звільняв інтернованих, з поляками поводився дуже чемно й навіть розмовляв з ними по-польськи. Одним словом розправа виявила, що “косачівське пекло” не виглядало так жахливо, як це польська преса старалася втовкмачити в голови своїх читачів, а “косачівський кат” опікувався інтернованими як рідний батько своїми дітьми. Це цілком зрозуміле. Як колишній активний австрійський старшина і син священика мав він глибоко вкорінене розуміння і почуття честі, справедливості, людяності й братолюбія. Коли порівняти косачівський табір з польськими таборами для інтернованих і полонених українців-галичан в Тухолі, Пикуличах, Берестю, [Стр]Щалкові і ін. то мусимо прийти до висновку, що “косачівський табір” був під кожним оглядом взірцевим як на тодішні часи.

Прокуратор Гіртлер у своїй обвинувальній промові надаремне старався всякими способами переконати присяжних суддів, що карний процес проти д-ра Петра не є політичним, тільки звичайним кримінальним. Він, між іншим, сказав таке: “Справа ця важна, дуже важна. Не тільки тому, що потерпілі стоять перед нами, їх сотки і тисячі родин, що втратили своїх найближчих, але й ціла польська суспільність. По боці обвинуваченого стоїть одна особа (мабуть прокуратор мав на думці дружину обвинуваченого), але вона не представляє собою надмірної вартості. За ним стоїть ще деяка частина його народу. І тут у першу чергу насувається момент політичного процесу. Але на це скажу, що під політичним процесом слід розуміти головну зраду, бунт, ширення заворушень і неспокою”. Так то прокуратор Гіртлер за всяку ціну хотів зробити з д-ра Петра Петрушевича звичайного кримінального злочинця, але, це йому не вдалося. Після закінчення доказового судочинства, трибунал поставив присяжним суддям два питання, головне і т. зв. евентуальне, на випадок заперечення головного питання.

Головне питання звучало ось як: “Чи обвинувачений винен у тому, що, будучи в часі від останніх днів грудня 1918 р. до останніх днів місяця травня 1919 р лікарем і санітарним шефом Української Армії в Коломиї і будучи на підставі доручення своєї тодішньої влади зобов'язаним дбати про гігієну в таборі інтернованих і полонених у Косачеві під Коломиєю, поступав у стосунку до них навмисне всупереч із засадами гігієни і в цей спосіб спричинив небезпеку для їхнього життя, здоров'я і тіла”.

Це головне питання суд присяжних заперечив одногolosно, відповівши 12 голосами “ні”.

На друге, евентуальне, питання: “чи обвинувачений доконав діяння або занехання, які легко можна пізнати з природних наслідків, передусім з огляду на його професію і на спеціальні обставини, які він як лікар і санітарний шеф повинен був передбачити як такі, що можуть спричинити небезпеку для життя, здоров'я і тіла полонених і інтернованих у Косачеві або її побільшити і чи в наслідок тих занедбань наступила смерть одної або більшої кількості осіб?” присяжні судді відповіли 8-ма голосами, проти 4-ох, також “ні”.

На цій підставі трибунал оголосив вирок, яким виправдав д-ра Петра Петрушевича від вини і кари і негайно звільнив його з ув'язнення».

(Максимчук І. О. Нарис історії роду Петрушевичів. Шукаро, 1967. С. 178–181).

**«Книга померших Запасної лічниці
при О[кружній]В[ійськовій]К[оманді] в Коломиї»
(2 вересня 1918 — 29 серпня 1919 рр.)**

	Дата смерті	Підрозділ	Звання	Прізвище, ім'я	Місце народження	Віршовання	Вік	Сімейний стан	Професія	Причина смерті	Примітка	Арк.
1.	02.09.1918 ¹	36 стріл. полк; 36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи	Стрілець	Петрас Мартин	Сули Грунт, Домбровський пов.	Рим- кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Торакальна емпієма	Арсак М., с.10*	34 зв., 35
2.	04.10.1918	Булавний відділ австр. 24 п., Булавний відділ 24 п.п. ім. гетьмана Петра Дорошенка	Стрілець	Хавтур Гринько (Григорій)	Конохи, Бережанський пов.	Гр.-кат.	1879			Крововилив	Арсак М., с.12*	38 зв., 39
3.	10.11.1918			Гельпатинів Мінігазем	Пісток, Більський пов.	Прав.	1888	Одруж.	Рільник			9 зв., 10
4.	13.11.1918	136 п. п.	Рядовий, рос. полон.	Кубяк Владислав	Старий Боркув, Каліський пов.	Рим- кат.	1898	Неодруж.	Музикант	Іспанка ²	Епідемічна лічниця ³	7 зв., 8; 25 зв., 26
5.	13.11.1918	24 п. п.	Стрілець	Павкнер Амброс	Монастир Пугна, Радівці, Буковина	Рим- кат.	1894	Неодруж.	Рільник	Запалення нирок	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.9*	27 зв., 28
6.	14.11.1918	12 п. п.	Рос. полон.	Макарек Михайло	Гутово, Томська губ.					Іспанка	Епідемічна лічниця	8 зв., 9; 25 зв., 26
7.	14.11.1918	52 п. п.	Рос. полон.	Озуменко Іван	Рубановське, Тверська губ.	Прав.	1888	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	27 зв., 28
8.	15.11.1918			Поталенко Порфори	Гальське, Херсонська губ.	Прав.	1884	Одруж.	Рільник			9 зв., 10
9.	16.11.1918	10 п. п.	Рос. полон.	Коноваленко Микола (Николай)	Осовини, Таврійська губ.	Прав.; гр.-кат.	1894	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	8 зв., 9; 25 зв., 26
10.	16.11.1918	Опол. кад. 33	Стрілець	Паньков (Паньків або Панько) Гроць	Малі Ддушиці, Стрийський пов.	Прав., гр.-кат.	1874	Одруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	9 зв., 10; 28 зв., 29

11.	16.11.1918	Рос. новочеркаськ. полк	Рос. полон.	Хомир Александер	Шадрино, Тобольська губ.	Прав.	1890	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	27 зв., 28
12.	18.11.1918			Орман Ізак	Константинівка, Київська губ.		1894	Неодруж.				8 зв., 9
13.	18.11.1918	124 п. п.	Стрільць	Анджєрський Йосиф	Толськів, Коцнім, Чехія		1890		Огородник	Іспанка	Епідемічна лічниця	28 зв., 29
14.	19.11.1918			Сідон Афанас	Чаріковська, Саратовська губ.	Гр.-кат.	1881	Одруж.	Рільник			9 зв., 10
15.	20.11.1918	323 п. п.	Рос. полон.	Гардій (Гордій) Кость (Калангай)	Гамске (Ханське), Херсонська губ.	Прав.	1886	Одруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	9 зв., 10; 26 зв., 27
16.	20.11.1918	139 п. п.	Рос. полон.	Архізіюв (Архіреїюв) Григорій	Міас, Оренбурзька губ.	Прав.	1893	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	10 зв., 11; 27 зв., 28
17.	20.11.1918	328 п. п.	Рос. полон.	Савін (Савин) Стефан	Глоговська (Глоговск), Пермська губ.	Прав.	1884	Одруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	8 зв., 9; 25 зв., 26
18.	20.11.1918	Д. п. г.	Полон.; стрільць	Кваснюк (Кваснюк) Михайло	Молодятин, Печеніжинський пов.	Прав.; гр.-кат.	1895	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	7 зв., 8; 25 зв., 26
19.	20.11.1918	Табір полонен. Kleimigen	Рос. полон.	Ахміданов Хозан	Верхній Вивоц, Казанська губ.	Мусул.	1894					15 зв., 16
20.	20.11.1918	24 п. п.	Рос. полон.	Гафоріш Теодор	Березово, Подільська губ.	Прав.	1884	Одруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	26 зв., 27
21.	20.11.1918	189 п. п.	Полон.	Гейкус Станіслав	Скайсерайста?, Сувальська губ.	Прав.	1890	Одруж.	Рільник	Пневмонія	Епідемічна лічниця	28 зв., 29
22.	21.11.1918	58 п. п.	Рос. полон.	Соловійов Олекса	Корів'є, Костромська губ.	Прав.	1888	Одруж.	Рільник	Пневмонія	Епідемічна лічниця	26 зв., 27
23.	22.11.1918			Лошінер Пауль	Черкізово, Росія	Прав.	1895	Неодруж.	Рільник			10 зв., 11
24.	22.11.1918		Полон.	Артименко Петро	Житомир	Прав.	28	Одруж.		Пневмонія		1 зв., 2
25.	22.11.1918	Табір полон. Ухвесонго	Полон.	Чебан Гаврило	Дементовка, Бессарабська губ.	Прав.	22	Неодруж.		Пневмонія		1 зв., 2
26.	22.11.1918	11 п. п.	Стрільць	Піфрц Франц	Кривичі, Львівський пов.	Рим.-кат.	1889	Неодруж.	Робітник	Іспанка	Епідемічна лічниця	28 зв., 29
27.	22.11.1918	75 п. п.	Рос. полон.	Салатин Йосиф	Краснояр, В'ятська губ.	Прав.	1884	Одруж.	Рільник	Бронхіт	Епідемічна лічниця	28 зв., 29
28.	22.11.1918	139 п. п.	Рос. полон.	Охнідазов Козем	Верхній Вивоц, Казанська губ.	Мусул.	1894	Неодруж.	Рільник	Бронхіт	Епідемічна лічниця	29 зв., 30
29.	22.11.1918	24 п. п.	Рос. полон.	Пронь Василь	Боронів, Фаркаска	Прав.	1898	Неодруж.	Рільник	Іспанка	Епідемічна лічниця	29 зв., 30
30.	22.11.1918	265 п. п.	Рос. полон.	Сданов Петро	Голивіна Гурска, Росія	Прав.	1893	Неодруж.	Рільник	Пневмонія		30 зв., 31
31.	25.11.1918	Австр.	Вістун	Будимір	Граець, Хорватія	Гр.-кат.	1888	Неодруж.		Маларія	Епідемічна	15 зв.,

46.	27.11.1918		Полон.	Котув Михайло	Камишовський пов., Пермська губ. Терешкова, Дяченківська вол., Богучарський пов., Воронізька губ.						Іспанка	«Стація приїжджаючих хорих»	3 зв., 4
47.	27.11.1918	Табір полон. в Освєсонво	Полон.	Трікозенко Ісак	Юшки, Київська губ.	Прав.	1888	Одруж.			Пневмонія	Епідемічна лічниця	4 зв., 5
48.	27.11.1918	Табір полон. в Куннужу	Полон.	Савченко Пліп	Зруб, Чорнухинська вол., Дохвицький пов., Полтавська губ.	Прав.	42	Одруж.			Пневмонія	Епідемічна лічниця	4 зв., 5
49.	27.11.1918		Полон.	Кожоров Василь	Кирикино, Тульська губ.	Прав.	27	Одруж.			Пневмонія		4 зв., 5
50.	27.11.1918	357 п. п.	Рос. полон.	Дользінко Каленик	Терецени, Полтавська губ.	Прав.	1868	Одруж.	Рільник		Бронхіт	Епідемічна лічниця	29 зв., 30
51.	28.11.1918	41 п. п. російський	Полон.	Дорофійові (Дорофівський) Антін	Сваголка (Шваголка), Подільська губ.	Прав.	1892	Неодруж.	Рільник		Іспанка	Епідемічна лічниця	4 зв., 5; 27 зв., 28
52.	28.11.1918		Полон.	Мезанков Лев	Бинігі, Єкатеринбургський пов., Пермська губ.						Іспанка	«Стація приїжджаючих хорих»	4 зв., 5
53.	28.11.1918	127 п. п. російський	Рос. полон.	Андрашек Владислав	Радом, Руско, Польща; Радом, Пінськ	Рим.-кат.	1883	Неодруж.	Столяр		Пневмонія	Епідемічна лічниця	5 зв., 6; 26 зв., 27
54.	28.11.1918	139 п. п. російський	Полон.	Пергаєдв (Пергаєдов) Козьма	Довольна, Донська губ.	Прав.	1881	Одруж.	Рільник		Іспанка; бронхіт	Епідемічна лічниця	5 зв., 6; 29 зв., 30
55.	28.11.1918	47 п. п. російський	Полон.	Тучатюк Влась (Василь)	Смонгеу (Смонгей), Волинська губ.	Прав.	1895	Неодруж.	Рільник		Іспанка; бронхіт	Епідемічна лічниця	5 зв., 6
56.	29.11.1918	189 п. п. російський	Полон.	Греїчус Станіслав	Скаїстрасти, Сувальський пов.	Рим.-кат.	1890	Одруж.			Пневмонія		5 зв., 6
57.	29.11.1918		Полон.	Галайда Павел	Королек, Кружанич, Володимир-Волинський пов., Волинська губ.						Іспанка	«Стація приїжджаючих хорих»	5 зв., 6
58.	29.11.1918			Лавінок Теодор	Подаїзо, Волинська губ.		1900	Одруж.	Рільник				8 зв., 9
59.	30.11.1918	23 п. п. російський	Рядовий; рос. полон.	Рикл (Рекль) Еоган (Іван)	Чапліє (Чаделе), Баглотрокетто (Баклотрак)	Рим.-кат.	1895	Неодруж.	Рільник		Іспанка; бронхіт		6 зв., 7; 31 зв., 32
60.	30.11.1918	147 п. п. російський	Полон.	Шгіл (Шигул) Харістор (Хростофор)	Цирдалі, Єкатеринославська губ.	Прав.	1883	Одруж.	Рільник		Пневмонія		6 зв., 7; 30 зв., 31
61.	30.11.1918		Полон.	Шагілскі (Шагельський) Франц	Каліш, Коніні	Прав.	1890	Одруж.	Господар		Іспанка; бронхіт		6 зв., 7

62.	30.11.1918		Рос. полон.	Риваков Никандер						Бронхіт	Примітка: «Задля великого розслаблення не можна було зібрати близьких дат від Ривакова Никандера»	30 зв., 31
63.	01.12.1918		Полон.	Головченко Андрій	Пресновський, Соколовська вол., Ішчинський пов., Тобольська губ.					Пневмонія	«Стация прижджаючих хорих»	6 зв., 7
64.	02.12.1918	1 п. п. австр.	Стрілець	Шельчук Микола	П'ядики, Коломийський пов.	1897	Неодруж.	Рільник	Іспанка		Арсак М., с.13*	31 зв., 32
65.	03.12.1918	13 п. п.	Рос. полон.	Савадзкі (Савацкій) Федор	Калібауй (Калібауй), Мінська губ.	1893	Неодруж.	Рільник	Бронхіт			10 зв., 11; 30 зв., 31
66.	04.12.1918		Полон.	Уткін Дмитро	Ботрики, Каруський пов., Сембурська губ.				Іспанка		«Стация прижджаючих хорих»	6 зв., 7
67.	04.12.1918			Луkenь Петро	Балинци, Коломийський пов.	1900	Неодруж.	Рільник			«Дата смерті не вказана, а тільки позо- вання (в оригіналі — закреслена). Імовірно, не був похоба- ний на війсь- ковому кладо- вищі в Коло- миї. — І. М.	10 зв., 11
68.	05.12.1918		Рос. полон.	Дулев Іван					Іспанка		Примітка в оригіналі: «Задля вели- кого розслаб- лення не можна було зібрати близьких дат від Дулева Івана».	10 зв., 11; 30 зв., 31
69.	05.12.1918			Морошан Іван	Сольнок-Добок, Трансильванія	1885	Неодруж.	Рільник				11 зв., 12

70.	05.12.1918	325 п. п. російський	Рос. полон.	Слуцягін (Шлюцегін) Андрій	Мостий, Самарська губ.	Прав.	1878	Одруж.	Рільник	Бронхіт	11 зв., 12; 31 зв., 32
71.	05.12.1918	55 п. п. австр.	Авст. стрілець	Менделюк Михайло (Максим)	Делятин, Надвірнянський пов.	Гр.-кат.	1894	Неодруж.	Рільник		11 зв., 12; 31 зв., 32
72.	08.12.1918		Полон.	Прокотий Лукій	Гаврилівська вол., Александровський, Єкатеринославська губ.					Іспанка	«Стація приїжджаючих хорих»
73.	09.12.1918			Орешкін Іван	Кліміно, Перяска губ.	Гр.-кат.	1888	Одруж.			11 зв., 12
74.	09.12.1918			Бойков Яків	Козляха, Юрчунка	Прав.	1881	Неодруж.			11 зв., 12
75.	09.12.1918		Полон.	Халаський Осип	Радунь, Лідський пов., Віленська губ.	Прав.				Іспанка	«Стація приїжджаючих хорих»
76.	10.12.1918			Даценко Леон (Лев)	Кольодоск (Колодоск), Керч	Гр.-кат.	1895	Неодруж.	Рільник; швець	Запалення легень	12 зв., 13
77.	10.12.1918	Укр. збірний <i>міш</i>	Стрілець	Петрук Михайло	Іспас, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Арсак М, с. 10*	12 зв., 13; 31 зв., 32
78.	11.12.1918	22 п. п.	Рос. полон.	Хвілін (Хвилін) Олекса	Прихаби (Прехаба), Смоленська губ.	Гр.-кат., прав.	1892	Неодруж.	Рільник	Пневмонія	12 зв., 13; 30 зв., 31
79.	14.12.1918			Мотутек (Матуник) Іван (Ян)						Іспанка	13 зв., 14; 33 зв., 34
80.	14.12.1918		Інтерн.	Гарас Ян	Ярослав						32 зв., 33
81.	14.12.1918		Інтерн.	Ткачшин Петро	Рава-Руська					Іспанка	12 зв., 13; 32 зв., 33
82.	16.12.1918	36 п.п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 3 сотня	Стрілець	Калин Дмитро	Чортівць, Городенківський пов.	Гр.-кат.	1898	Неодруж.	Рільник	Іспанка	13 зв., 14; 33 зв., 34
83.	16.12.1918		Інтерн.	Сурман Антон						Іспанка	13 зв., 14; 32 зв., 33

84.	16.12.1918		Інтерн.	Грабовецькі Йосиф										Іспанка	лодано!» Примітка в оригіналі: «Близьких дат не лодано!»	32 зв., 33
85.	17.12.1918 (07.12.)	Військова міліція в Коломиї	Рядовий	Комещук Михайло	Мишин, Печенжинський пов.	Гр.-кат.	1891	Неодруж.	Рільник	Пневмонія	Арсак М., с.7*	13 зв., 14; 30 зв., 31				
86.	17.12.1918	Табір інтерн. на Косачеві		Пташинський Йосиф	Борщів, Снятинський пов.					Іспанка		13 зв., 14; 34 зв., 35				
87.	17.12.1918	312 п. п. російський	Рос. полон.	Ельгіно (Ельгіно) Никифор	Терояльдема (Терасальдес), Зарайський пов.; Варольськ	Прав.	1893	Одруж.	Рільник	Іспанка		14 зв., 15; 31 зв., 32				
88.	17.12.1918			Ковач Балабой	Мокри, Торонтальска, Банат	Прав.				Пневмонія	«Станція приїжджаючих хорих»	7 зв., 8				
89.	18.12.1918	36 п.п. ім. сестьмана Івана Мазели		Поталюк (Потелюк) Михайло	Борщів, Снятинський пов.					Іспанка	Арсак М., с.11*	14 зв., 15				
90.	19.12.1918			Когут Михайло	Гожків, Велицький пов.	Прав.	1890	Неодруж.	Рільник			14 зв., 15				
91.	19.12.1918 (19.11.1918)	50 п. п. російський	Полон.	Бруснієн Васілі (Василій)	Халтурино, Рязанська губ.	Прав.	1891	Неодруж.	Рільник	Бронхіт, пневмонія	Епідемічна лічниця	14 зв., 15; 28 зв., 29				
92.	20.12.1918	Табір інтерн. на Косачеві		Ліс Йосиф	Буди Глоговські, Ряшівський пов.					Бронхіт		14 зв., 15; 33 зв., 34				
93.	22.12.1918		Рос. полон.	Сафатін Йосиф	Кросопри? Віленська губ.	Прав.	1884	Одруж.	Рільник			15 зв., 16				
94.	22.12.1918		Рос. полон.	Адакімов Петро	Мікольське, Пінський пов., Мінська губ.	Прав.	1893	Одруж.	Рільник			15 зв., 16				
95.	23.12.1918	35 австр. доповнючий п., 35 стріл. п.	Співілець	Федорчук Ілько	Гришава, Косівський пов.	Гр.-кат.	1887	Неодруж.	Рільник	Малярія	Арсак М., с.12*	15 зв., 16; 34 зв., 35				
96.	24.12.1918	УСС	Рядовий	Владуна Николай (Микола)		Гр.-кат.	1900			Іспанка	Арсак М., с.5*	16 зв., 17; 33 зв., 34				
97.	25.12.1918		Інтерн.	Ружилю Ян		Рим- кат.				Іспанка; плевропнев- монія		16 зв., 17; 32 зв., 33				
98.	26.12.1918	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Фукус Хаїм	Стара Гута, Цешанів, Любачівський пов.	Луд.	1900			Іспанка; пневмонія	Примітка в оригіналі:	16 зв., 17; 34				

																		«Позованій на єврейську цвинтарі для вйськовиз в Коломиї»	зв., 35
99.	26.12.1918	24 п.п. ім. гетьмана Петра Дорошенка	Рядовий	Карлащук (Калащук) Іван	Снятин	Гр.-кат.	1898	Неодруж.	Рільник	Іспанка; поранення	Арсак М., с. 7*	16 зв., 17; 34 зв., 35							
100.	08.01.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 7 сот.	Рядовий	Слободзян (Слободян) Іван	Іспас, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1885	Одруж.	Рільник	Крупазна пневмонія, порок серця	«Приют приїжджаючих хорих»; Примітка в оригіналі: «Позованій на цвинтарі в с. Іспас»; Арсак М., с. 11*	16 зв., 17							
101.	05.02.1919	2 гарм. п., 1 батарея	Місто-старшина	Тодосійчук Дмитро	Гаврилівці, Кіцманський пов., Буковина	Прав.	1890		Хлібороб	Запалення легень	Примітка в оригіналі: «Зубра, Львів; позованій на цвинтарі в с. Мишин»; Арсак М., с. 12*	17 зв., 18							
102.	07.02.1919	24 п.п. ім. гетьмана Петра Дорошенка	Вістун	Варцабюк (Варцаб'юк) Стефан (Степан)	Космач, Печеніжинський пов.	Гр.-кат.	1897	Неодруж.	Хлібороб	Випадкове поранення в голову	Арсак М., с. 4*	17 зв., 18							
103.	12.02.1919	15 п.п., 7 сот.	Десятник	Маланюк Олекса	Микитинці, Станиславський пов.	Гр.-кат.	1889	Одруж.	Хлібороб	Іспанка	Примітка в оригіналі: «Позованій на цвинтарі в с. Микитинці» Арсак М., с. 8*	17 зв., 18							
104.	17.02.1919	24 п.п. ім. гетьмана Петра Дорошенка		Тчачук Михайло	Дорошівці, Заставнівський пов., Буковина						Арсак М., с. 12*	35 зв., 36							
105.	25.02.1919	15 п. п.	Рядовий	Яшин Петро							Арсак М., с. 13*	35 зв., 36							

106.	29.02.1919*	Робітниця сотня	Рос. полон.	Лагвинок Теодор	Підрїжжа, Волинська губ.	Прав.	1900	Неодруж.	Рільник	Бронхіт	Епідемічна лічниця	26 зв., 27
107.	02.03.1919	24 п. п. ім. гетьмана Петра Дорошенка	Рядовий	Пантелюк Никола (Микола)	Брустури, Косівський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Хлібороб	Скарлатина, дифтерія	Арсак М., с. 9*	17 зв., 18
108.	04.03.1919	24 п. п. ім. гетьмана Петра Дорошенка, робітниця сотня	Стрілець	Білейчук Федь (Федір)	Трійця, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1885	Одруж.	Хлібороб	Невроз серця	«Приют хорим». Примітка в оригіналі: «Позований на цвинтарі в с. Трійця» Арсак М., с.4*	18 зв., 19
109.	06.03.1919	Залізничний відділ	Рядовий	Іванюк Лько	Росохач, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Хлібороб	Туберкульоз	Епідемічна лічниця Арсак М., с.6*	17 зв., 18
110.	06.03.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 3 сот.	Стрілець	Рахвальський Николай (Микола)	Стецева, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1895	Неодруж.	Хлібороб	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.11*	18 зв., 19
111.	06.03.1919		Пол. полон.	Ярош Францішок	Львів	Рим.-кат.	1902	Неодруж.	Зарібник	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	18 зв., 19
112.	08.03.1919	Табір інтерн.		Смалень Андрій	Пораль, Красно	Рим.-кат.	1895	Неодруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	18 зв., 19
113.	09.03.1919	24 п. п. ім. гетьмана Петра Дорошенка, 4 сот.	Однорічний ст. десятник	Панусяк Василь	Задубрка (Задубрівка), Чернівці, Буковина	Гр.-кат.	1890	Неодруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.10*	18 зв., 19
114.	12.03.1919	Табір інтерн.		Борух Франц	Оброшине, Львівський пов.	Рим.-кат.	1888			Іспанка	Епідемічна лічниця	19 зв., 20
115.	13.03.1919	Табір інтерн.		Микетка Стефан	Семенівка, Львівський пов.	Рим.-кат.	1895			Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	19 зв., 20
116.	13.03.1919	24 п. п. ім. гетьмана Петра Дорошенка, 4 сот.	Стрілець	Шепетюк Стефан (Степан)	Воскресінці, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1890	Неодруж.		Серцевий напад	Арсак М., с.12*	55 зв., 56
117.	14.03.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 3 сот.	Стрілець	Вільшанюк Іван	Великий Ключів, Печенжинський пов.	Гр.-кат.	1898	Одруж.	Хлібороб	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 5*	19 зв., 20

118.	15.03.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i> , школа новобранців у Заболотіві	Стрілець	Дидько Михайло	Крупське, Жиданівський пов.	Гр.-кат.	1893	Одруж.	Хлібороб	Запалення легень	Арсак М., с. 6*	19 зв., 20
119.	15.03.1919	Табір інтерн.		Купровський Станіслав	Посада Фельштинська, Старосамбірський пов.	Рим.-кат.	1898	Одруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	19 зв., 20
120.	16.03.1919	Табір полон.		Воркевіч Станіслав	Піясі Великі, Краків	Рим.-кат.	1901	Неодруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	20 зв., 21
121.	16.03.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i> , 8 сот.	Стрілець	Бойчук Василь	Вербоवेशь, Косівський пов.	Гр.-кат.	1898	Одруж.	Хлібороб	Туберкульоз, кровохаркання	Епідемічна лічниця, « <i>Позований на ивиптарі в с. Вербо-вещь</i> », Арсак М., с. 4*	20 зв., 21
122.	17.03.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i> , 4 сот.	Стрілець	Попович Ілько	Кобилець, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1883	Одруж.	Хлібороб	Серцевий напад	«Приют хорим при коші 24 п. п.», Арсак М., с. 10–11*	20 зв., 21
123.	19.03.1919	Табір інтерн.		Речух Людвік	Сокальники, Львівський пов.	Рим.-кат.	1867	Одруж.	Хлібороб	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	20 зв., 21
124.	19.03.1919	Робітничий відділ в Самборі	<i>Стрілець</i>	Кріль Николай (<i>Микола</i>)	Боляновічі, Мостиський пов.	Гр.-кат.	1881	Одруж.	Хлібороб	Туберкульоз легенів	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 8*	20 зв., 21
125.	20.03.1919	Табір інтерн.		Шрайбер Франц	Сигівка, Львів	Рим.-кат.	1902	Неодруж.			Епідемічна лічниця	21 зв., 22
126.	21.03.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i>	Стрілець	Попович Гаврило (званий «Ілько»)	Кобилець, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1883			Серцевий напад	Арсак М., с. 10*	56 зв., 57
127.	22.03.1919	24 (22) п. п., окружна команда		Галицький (<i>Галицький</i>) Володимир (<i>Володимир</i>)	Черногузи, Вижницький пов., Буковина	Прав. (<i>гр.-кат.</i>)	1879	Одруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 5*	21 зв., 22

128.	24.03.1919	Табір інтерн.	Калузьнські Ян	Корчин, Сокаль	Рим.-кат.	1893	Одруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	21 зв., 22
129.	25.03.1919	Табір інтерн.	Пшишляк Юзеф	Перемишль	Рим.-кат.	1898	Неодруж.	Туберкульоз, ентерит	Епідемічна лічниця	21 зв., 22
130.	25.03.1919	Табір інтерн.	Ковальчик Станіслав	Свободзін, Домброва	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	21 зв., 22
131.	26.03.1919	Табір інтерн.	Скоруга Франц	Пісонче, Грубешівський пов.	Рим.-кат.	1878		Дизентерія	Епідемічна лічниця	22 зв., 23
132.	27.03.1919	Табір полон.	Дуль Станіслав	Люблін	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Дизентерія	Епідемічна лічниця	22 зв., 23
133.	27.03.1919	Табір полон.	Доброчинський Тадеуш	Джевиця, Пулаки	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Туберкульоз	Епідемічна лічниця	22 зв., 23
134.	27.03.1919	Табір інтерн.	Длуг Юзеф	Новий Тарг	Рим.-кат.	1892		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	22 зв., 23
135.	27.03.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, булавна сотня	Стрілець Дедилук Дмитро					«Внаслідок розірвання нози гранатою»	Арсак М., с.5-6*	55 зв., 56
136.	28.03.1919	Табір інтерн.	Моравський Альфред	Тарнів	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	22 зв., 23
137.	28.03.1919	Рос. полон.	Губин Николай	Авдіяка, Успенська вол., Уссурійський край	Прав.	1895	Неодруж.	Туберкульоз	Епідемічна лічниця	23 зв., 24
138.	30.03.1919	Табір інтерн.	Шарбут Михайло	Ставчани, Городоцький пов.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Дизентерія	Епідемічна лічниця	23 зв., 24
139.	30.03.1919	Польова міліція	Гиник (Геник) Яків	Березів, Печеніжинський пов.	Гр.-кат.	1896	Неодруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.5-6*	23 зв., 24
140.	30.03.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 2 курінь, 3 сот.	Стрілець Галицький (Галицький) Дмитро	Острівць, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1892	Неодруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.5*	23 зв., 24
141.	31.03.1919	Табір інтерн.	Шидляк Станіслав	Бешице, Сандомирський пов.	Рим.-кат.	1897	Неодруж.	Червінка ^а	Епідемічна лічниця	23 зв., 24
142.	02.04.1919	Табір інтерн.	Мельник Ян	Петроград	Рим.-кат.	1896	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	24 зв., 25
143.	05.04.1919	Табір полон.	Щегоцький Юзеф	Поляца	Рим.-кат.	1881	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	24 зв., 25
144.	06.04.1919	Табір інтерн.	Свак Михайл	Львів	Рим.-кат.	1881	Одруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	24 зв., 25

145.	08.04.1919	Табір полон.	Рощак Генрик	Варшава	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	24 зв., 25
146.	09.04.1919	Табір полон.	Львівський Томаш	Шнімберг	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	24 зв., 25
147.	09.04.1919	Табір інтерн.	Смолек Володислав	Погріці, Рудківський пов.	Рим.-кат.	1890		Червінка	Епідемічна лічниця	56 зв., 57
148.	11.04.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i> , 4 гарматна сот. в Кутах	Ілічук Юрій	Устерки, Косівський пов.	Гр.-кат	1888	Неодруж.	Робітник	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.6*	51 зв., 52
149.	11.04.1919	Табір полон.	Хрочок Марцін	Сохільники, Львівський пов.	Рим.-кат.	1881		Червінка	Епідемічна лічниця	51 зв., 52
150.	12.04.1919	Табір полон.	Собсрай Петро	Ключко, Серадзький пов.	Рим.-кат.	1899		Червінка	Епідемічна лічниця	51 зв., 52
151.	13.04.1919	Польський леґіон	Хая Лукаш	Лисоводи, Олатовський пов.	Рим.-кат.	1897	Неодруж.	Тесля	Епідемічна лічниця	51 зв., 52
152.	14.04.1919	2 п. п.	Жецьковський Марцел	Мешкі-Атле, Цехановський пов.	Рим.-кат.	1895	Неодруж.	Рільник		51 зв., 52
153.	14.04.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i>	Фединчук Дем'ян	Старі Кути, Косівський пов.	Гр.-кат.	1886	Неодруж.	Рільник	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.12*	52 зв., 53
154.	14.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Вітковські Ян	Семенівка, Львівський пов.	Рим.-кат.	1895	Неодруж.	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	52 зв., 53
155.	15.04.1919	36 п. п. <i>ім. гетьмана Івана Мазепи, булавний відділ</i>	Стефанюк Василь	Заліщики	Гр.-кат.	1902	Неодруж.	Швець	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.11*	52 зв., 53
156.	15.04.1919	Табір інтерн.	Сич Тадеуш	Красувка, Володавський пов.	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	52 зв., 53
157.	15.04.1919	Табір інтерн.	Кравський Владислав	Радомишль-над-Сяном, Стальовольський пов.	Рим.-кат.	1901		Червінка	Епідемічна лічниця	52 зв., 53
158.	15.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пець Франц	Атрашище, Мазув	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Червінка	Епідемічна лічниця	53 зв., 54
159.	15.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Коруба Ян	Мімалець, Букув	Рим.-кат.	1900		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	53 зв., 54
160.	16.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Ручата Франц	Єдзювка, Тарнобжезький пов.	Рим.-кат.	1895		Червінка	Епідемічна лічниця	53 зв., 54
161.	16.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Кравс Петро	Германів, Львівський пов.	Рим.-кат.	1900		Червінка	Епідемічна лічниця	53 зв., 54
162.	16.04.1919	1 п. ім. Петлюри, 1 сот.	Каправий Миколай (Микола)	Настасів, Тернопільський пов.	Гр.-кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Летальний кінець	57 зв., 58

163.	17.04.1919	36 п. п. <i>ім. гетьмана Івана Мазепи, Булабана сотня</i>	Старший стрілець	Книшук Микола	Вікно, Городенківський пов.	Гр.-кат.	1895 1890			Плямистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 7*	53 зв., 54
164.	17.04.1919 (08.05.1919)	1 Самбірська сотня	Стрілець	Юццишин (Юцещин) Іван	Тур'є, Старосамбірський пов.	Рим.- кат. (Гр.- кат.)	1891	Неодруж.	Рільник	Запалення, анемія (Червінка)	Епідемічна лічниця; Запасна лічниця, Арсак М., с.13*	54 зв., 55, 62 зв., 63
165.	18.04.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка, 4 сот. в Коломії</i>	Хорунжий	Вапняк Михайло	Русь, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1894	Неодруж.		Тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 5*	54 зв., 55
166.	18.04.1919	36 п. п. <i>ім. гетьмана Івана Мазепи, 2 сот.</i>	Стрілець	Кагляк Іван	Чернелиця, Городенківський пов.	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник		Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 5*	54 зв., 55
167.	18.04.1919		Сестра Червоного Хреста	Микитюк Анна	Коломия	Гр.-кат.	1887			Тиф	Епідемічна лічниця	54 зв., 55
168.	19.04.1919	Табір інтерн. на Косачеві		Брось Станіслав		Рим.- кат.	1902			Червінка	Епідемічна лічниця	54 зв., 55
169.	19.04.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Конечний Фердинанд	Самбір	Рим.- кат.	1897	Неодруж.	Швець	Пневмонія		55 зв., 56
170.	19.04.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Піруг Єндрей	Лаговя, Ніжанський пов.	Рим.- кат.	1900	Неодруж.		Червінка	Епідемічна лічниця	55 зв., 56
171.	20.04.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Пікулці Ян	Щуровичі, Перемиський пов.	Рим.- кат.	1898			Червінка	Епідемічна лічниця	55 зв., 56
172.	20.04.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Паздась Юзеф	Загожице, Ропчицький пов.	Рим.- кат.	1900	Неодруж.	Рільник		Епідемічна лічниця	56 зв., 57
173.	20.04.1919	36 п. п. <i>ім. гетьмана Івана Мазепи</i>	Стрілець	Кробчук Петро	Виноград, Коломийський пов.	Гр.-кат	1897	Неодруж.		Тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 8*	56 зв., 57
174.	21.04.1919	Табір інтерн.		Баліцій Войцех	Семенівка, Львівський пов.	Рим.- кат.	1891	Неодруж.	Рільник	Ревматизм		57 зв., 58
175.	22.04.1919	Технічна сотня		Дужинський Петро	Чернівці, вул. Вікторії, 26, Букovina		1896	Неодруж.		Тиф	Арсак М., с. 6*	57 зв., 58
176.	22.04.1919	Табір інтерн., польський		Гандзель Марцін	Сандомир	Рим.- кат.	1896	Неодруж.		Діарей		57 зв., 58

177.	22.04.1919	леґіон Табір інтерн., польський леґіон	Водика Франц	Гродзіско	Рим- кат.	1899	Неодруж.		Червінка	Епідемічна лічниця	57 зв., 58
178.	22.04.1919	Табір інтерн.	Раковський Маріан	Рохна, Бжезіньський пов.	Рим- кат.	1898			Червінка	Епідемічна лічниця	58 зв., 59
179.	23.04.1919	Табір інтерн.	Віндзовський Петро	Осхова, Ілжецький пов.	Рим- кат.	1892			Червінка	Епідемічна лічниця	58 зв., 59
180.	23.04.1919	Табір інтерн.	Сєдзінські Йосиф	Семеніва, Львівський пов.	Рим- кат.	1893	Неодруж.	Рільник	Тиф	Епідемічна лічниця	58 зв., 59
181.	23.04.1919	Стрийський полк	Смерчак Михайло	Запокоць, Дрогобицький пов.	Рим- кат.	1891	Неодруж.	Рільник		Епідемічна лічниця, Арсак М., с.11*	58 зв., 59
182.	24.04.1919	Табір полон.	Швайца Станіслав	Пшеславіце, Келецька губ.	Рим- кат.	1900	Неодруж.		Дизентерія	Епідемічна лічниця	50 зв., 51
183.	24.04.1919	36 п. п. <i>ім. гетьмана Івана Мазепи, 2 сот.</i>	Полянський Михайло	Знесіння, Львів	Гр.-кат	1898		Швець	Смерть внаслідок випадкової перестріл- ки; вогнепальне поранення	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.10*	50 зв., 51
184.	24.04.1919	Артилерійський й відділ в Хиріві	Хома Николай	Купновиці, Рудківський пов.	Гр.-кат	1897			Тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с.12*	58 зв., 59
185.	25.04.1919	Табір полон.	Єдинак Піотр	Краків, вул. Криводольська, 73	Рим- кат.	1900	Неодруж.		Дизентерія	Епідемічна лічниця	50 зв., 51
186.	26.04.1919	Польова в'язниця	Юрасик Василь	Снятин	Гр.-кат.		Одруж.		Запалення легень	Епідемічна лічниця	59 зв., 60
187.	27.04.1919	Табір інтерн.	Бентковський Георґфіль	Щегова, Келецький пов.	Рим- кат.	1899	Неодруж.		Дизентерія	Епідемічна лічниця	50 зв., 51
188.	27.04.1919	Табір інтерн.	Ґжондецький Йосиф	Басівка, Львівський пов.	Рим- кат.					Епідемічна лічниця	59 зв., 60
189.	28.04.1919	Табір інтерн.	Дембійці Вацлав	Львів		1897			Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	49 зв., 50
190.	28.04.1919	Табір інтерн.	Попа Станіслав	Лодзь, вул. Меншаківська, 5, Піотрківська губ.	Рим- кат.	1901	Неодруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	50 зв., 51
191.	29.04.1919	Табір інтерн.	Бсляк Валеріян	Горинець, Цішанівський пов.	Рим- кат.	1887	Одруж.	Рільник- швець	Дизентерія	Епідемічна лічниця	49 зв., 50
192.	30.04.1919	Табір інтерн.	Мелекі Ян	Вісчухи, Городоцький пов.	Рим- кат.	1870	Неодруж.?		Червінка	Епідемічна лічниця	56 зв., 57

193.	01.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Дзяд Станіслав	Львів, Богданівка, 43	Рим-кат.	1897	Неодруж.	Кафляр	Пневмонія	Епідемічна лічниця	49 зв., 50
194.	01.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Подгайни Рох	Хмельів, Лопатівський пов., Радомська губ.	Рим-кат.	1892		Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	49 зв., 50
195.	01.05.1919		Пол. полон.	Чуловські Кароль	Пулави, Люблінська губ.	Рим-кат.				Виснажен-ня, пролежні		59 зв., 60
196.	02.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Польови Антін	Львів	Рим-кат.	1902	Неодруж.	Пекар	Нефрит	Епідемічна лічниця	48 зв., 49
197.	02.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Паздер Войцех	Сихів, Львів	Рим-кат.	1898	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	48 зв., 49
198.	02.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Краковяк Ян	Ходнів, Раєвський пов., Пютрівська губ.	Рим-кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Тиф	Епідемічна лічниця	61 зв., 62
199.	03.05.1919	Табір інтерн.		Томака Франц	Нове Місто, Добромилський пов.	Рим-кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	47 зв., 48
200.	03.05.1919	Табір інтерн.		Стомплєвські Францішек	Лодзь, Пютріковська губ.	Рим-кат.	1890	Неодруж.		Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	47 зв., 48
201.	03.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Молосни Стефан	Варшава, вул. Грошка	Рим-кат.	1901	Неодруж.	Робітник	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	47 зв., 48
202.	03.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Жонца Людвік	Дембовце, Ясельський пов.	Рим-кат.	1894	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	48 зв., 49
203.	04.05.1919	24 п. п. <i>ім. гетьмана Петра Дорошенка</i> , 3 сот.		Луканок Никола (Микола)	Замулинці, Коломийський пов.	Гр-кат.	1891	Неодруж.	Стельмах	Розстріляний за дезертирство	Арсак М., с. 8*	47 зв., 48
204.	05.05.1919	Табір інтерн.	Інтери.	Журик Дмитро	Кривоч, Сквирський пов., Київська губ.	Прав.	1888	Одруж.	Рільник	Туберкульоз	Епідемічна лічниця	46 зв., 47
205.	05.05.1919	Польський леґіон		Шіф Северин	Краків, Дунавського, 5	Рим-кат.	1902	Неодруж.	Студент	Туберкульоз	Епідемічна лічниця	46 зв., 47
206.	05.05.1919	Дім інвалідів у Коршеві		Котович Андрій	Дрогобич, вул. Стрийська, 12	Рим-кат.	1892	Неодруж.	Муляр	Плямистий тиф	Епідемічна лічниця	47 зв., 48
207.	05.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Клінкер Юзеф	Нижанкович, Перемішльський пов.	Рим-кат.	1900	Неодруж.		Червінка	Епідемічна лічниця	48 зв., 49
208.	05.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Зоґ Микола	Краків	Рим-кат.	1890	Одруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	48 зв., 49
209.	06.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Карвовські Юрій	Скєрєвце, Варшавський пов.	Рим-кат.	1899	Неодруж.	Писар	Червінка	Епідемічна лічниця	46 зв., 47
210.	06.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Стасяк Іполіт	Перемішль К. Стації	Рим-кат.				Червінка	Епідемічна лічниця	46 зв., 47
211.	06.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Скібінські Леон	Осек, Ясельський пов.	Рим-кат.	1900	Неодруж.	Коваль	Червінка	Епідемічна лічниця	46 зв., 47
212.	07.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Кляшик Антон	Розенбар-Кулов, Горлицький пов.	Рим-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	45 зв., 46

213.	07.05.1919	24 п. п. ім. <i>гетьмана Петра Дорошенка</i> , 4 сот. в Коломії	Стрілець	Остафійчук Василь	Белелуа, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епідемічна лнціця, Арсак М., с. 9*	45 зв., 46
214.	07.05.1919	Табір Інтерн.	Інтерн.	Кубінець Станіслав	Хоціш, Живецький пов.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Тиф	Епідемічна лнціця	45 зв., 46
215.	07.05.1919	Табір Інтерн.	Пол. полон.	Кравс Станіслав	Дубецько, Перемиський пов.	Рим.-кат.	1902	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лнціця	45 зв., 46
216.	08.05.1919	Табір Інтерн.	Пол. полон.	Бодак Казімеж	Бучали, Рудківський пов.	Гр.-кат.	1902	Неодруж.	Робітник	Червінка	Епідемічна лнціця	44 зв., 45
217.	08.05.1919	Табір Інтерн.	Пол. полон.	Будзінські Валенти	Клепарів, Львів	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лнціця	45 зв., 46
218.	09.05.1919	Табір Інтерн.	Інтерн.	Кшак Ігнац	Кочанов, Живецький пов.	Рим.-кат.	1893	Неодруж.	Робітник	Червінка	Епідемічна лнціця	44 зв., 45
219.	09.05.1919	24 п. п. ім. <i>гетьмана Петра Дорошенка</i> , 4 сот. в Коломії	Стрілець	Шварок Михайло	Ясенів (<i>Яселів Пільки</i>), Городенківський пов.	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епідемічна лнціця, Арсак М., с.13*	44 зв., 45
220.	10.05.1919	2 Запор. полк ім. Кармелюка в Тирасполі (<i>Тернопіль</i>)	Козак	Витушок Павло	Кисляк, Гайсинський пов., Подільська губ.	Прав.	1899	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епідемічна лнціця, Арсак М., с. 4*	44 зв., 45
221.	11.05.1919	2 Запор. полк, 2 сот. в Тирасполі	Козак	Кошикар Михайло	Харків	Прав.	1895	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епідемічна лнціця, Арсак М., с. 8*	44 зв., 45
222.	12.05.1919	1 сотня Холодного Яру в Тернополі	Холодного Яру в Тернополі	Магірний Павло	Мельники, Чигиринський пов., Київська губ.	Прав.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лнціця, Арсак М., с. 9*	43 зв., 44
223.	13.05.1919	24 п. п. ім. <i>гетьмана Петра Дорошенка</i> , 2 сот.	Стрілець	Рашковецький Василь	Глушків, Городенківський пов.	Гр.-кат.	1896	Неодруж.	Рільник	Пневмонія	Епідемічна лнціця, Арсак М., с. 11*	36 зв., 37
224.	13.05.1919	Табір Інтерн., поль. полк	Кожиньовські Станіслав	Кожиньовські Станіслав		Рим.-кат.	1896	Неодруж.	Слосар	Червінка	Епідемічна лнціця	43 зв., 44
225.	13.05.1919	1 Цсарські стрільці (<i>Kaiserjäger</i>)	Італійський полон.	Белтрамі Южеве	Нумержо ІІ Трієнт, Італія	Рим.-кат.	1875	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епідемічна лнціця	43 зв., 44
226.	13.05.1919	Табір Інтерн., поль. полк	Пол. полон.	Ружальські Вінцент	Корначиче, Опатівський пов., Радомська губ.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Туберкульоз	Епідемічна лнціця	43 зв., 44
227.	13.05.1919	36 п. п. при сторожі табору	Кочержук Дмитро	Кочержук Дмитро	Лючки, Печеніжинський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лнціця	43 зв., 44

228.	14.05.1919	інтернованих	Пол. полон.	Качмарські Юзеф	Міжєнець, Перемишльський пов.	Рим.-кат.	1893	Неодруж.	Рільник	Червінка	Арсак М., с. 7-8*	42 зв., 43
229.	14.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Болчковський Казимір	Самбір	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Залізничник	Тиф	Епідемічна лічниця	42 зв., 43
230.	15.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Мацейовський Михайло	Мілятин, Городоцький пов.	Рим.-кат.	1896	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	35 зв., 36
231.	15.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Камецькі Станіслав	Забожани, Горлицький пов.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	35 зв., 36
232.	15.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Ющиця Чеслав	Горніча Дубрава, Ожєнь, Новородомський пов.	Рим.-кат.	1902	Неодруж.	Столяр	Туберкульоз	Епідемічна лічниця	35 зв., 36
233.	15.05.1919	24 п. п. ім. <i>гетьмана Петра Дорошенка, 2 сот.</i>	Стрілець	Осадчук Василь	Ілїнци, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1885	Одруж.	Рільник	Пламистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 9*	37 зв., 38
234.	15.05.1919	Інтерн.	Інтерн.	Дзекан Йосиф	Срацка, Живів, Мелецький пов.	Рим.-кат.	1871	Одруж.	Рільник			37 зв., 38
235.	15.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Левінські Станіслав	Вожєнячи	Рим.-кат.	1895	Неодруж.	Швець	Гангрена		42 зв., 43
236.	15.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Оптек Пйотр	Гєвбек, Хшанувський пов.	Рим.-кат.	1896	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	42 зв., 43
237.	16.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Касмалє Ян	Гура-Пулауска, Козєницький пов.	Рим.-кат.	1898	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	36 зв., 37
238.	16.05.1919	1 запрож. Петра Дорошенка, 2 сот.; 24 п. п. ім. <i>гетьмана Петра Дорошенка</i>	Козак	Березовський Федор (<i>Федір</i>)	Рубанний міст, Уманський пов., Київська губ.	Прав.	1897	Неодруж.		Поворотний тиф, пульмо-нарний туберкульоз	Епідемічна лічниця (запасна)	36 зв., 37
239.	16.05.1919	36 п. п. ім. <i>гетьмана Івана Мазепи</i>	Стрілець	Бакай Дмитро	Княждєвр, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Пламистий тиф	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 4*	36 зв., 37
240.	17.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Шембор Ян	Гура-Пулауска, Козєницький пов.	Рим.-кат.	1897	Неодруж.	Робітник	Червінка	Епідемічна лічниця	36 зв., 37
241.	18.05.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Гохман Фрїдрїх	Луцко, Луцький пов., Волинська губ.	Рим.-кат.	1895	Неодруж.	Стельмах	Пламистий тиф	Епідемічна лічниця	37 зв., 38
242.	18.05.1919	1/7 полк. буаш. австр.; <i>булавний від-діл 1 п., 7 сот.</i>	Вїстун	Шургалюк Яків	Нижній Вербїж, Коломийський пов.	Гр.-кат.	1889	Неодруж.	Рільник		Арсак М., с. 13*	37 зв., 38
243.	18.05.1919	36 п. п.	Стрілець	Харук	Хмєлева,	Гр.-кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Пламистий тиф	Арсак М., с. 12-	37 зв.,

259.	24.05.1919	поль. полк Табір інтерн., поль. полк	Адам Вознякєвич Петро	пов., Пйотрківська губ. Семенівка, Львівський пов.	кат. Рим.- кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Червінка	лїчниця	41
260.	24.05.1919	2 п. ім. Кармєлюка, 7 сот.	Стрїлець Павло	Борисівка, Гайворонський пов.	Прав.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епїдемічна лїчниця Арсак М., с. 7*	40 зв., 41 62 зв., 63
261.	24.05.1919	УСС	Насальський Ярослав	Бертишів, Бїбрський пов., вул. Куркова, 7 у Львовї	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Студент	Застре- лений на вулицї	Арсак М., с. 9*	41 зв., 42
262.	24.05.1919	36 п. п. ім. гетьмана Івана Мазепи, 4 сот.	Кульницький Фльоріан	Кульницї, Самбірський пов.	Гр.-кат.	1895			Поранений	Арсак М., с. 8*	63 зв., 64
263.	25.05.1919	Табір інтерн.	Хмура Ян	Гродзїско, Ланцутський пов.	Рим.- кат.	1896	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епїдемічна лїчниця	41 зв., 42
264.	25.05.1919	Табір інтерн.	Єдноруг Ян	Сердиця, Львівський пов.	Рим.- кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епїдемічна лїчниця	41 зв., 42
265.	25.05.1919	24 п. п. Табір інтерн.	Гайкєвельдер Отто	Дрезден, Саксонїя	Прот.	1882	Одруж.	Довг. служ.	Плямистий тиф	Епїдемічна лїчниця	41 зв., 42
266.	25.05.1919	Табір інтерн. на Косачевї	Пєнкольскї Адам	Гутиско, Бїбрський пов.	Рим.- кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Маларїя		63 зв., 64
267.	25.05.1919	Заланїчник	Лєвїцький Емїль	Вїнципїтка, Коломия	Гр.-кат.	1887	Одруж.	Колїо- вєць	Поранений		63 зв., 64
268.	26.05.1919	1 п. артилерїї, 1 Самбірська сотня	Яцєнко Семен	Лубяна, Львівський пов.	Гр.-кат.	1892	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 13*	63 зв., 64
269.	27.05.1919	Табір інтерн.	Посїк Владислав		Рим.- кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Плямистий тиф	Епїдемічна лїчниця	41 зв., 42
270.	27.05.1919	Табір інтерн. на Косачевї	Русин Ян	Зимна Вода, Львівський пов.	Рим.- кат.	1886	Неодруж.	Рільник	Червінка		63 зв., 64
271.	27.05.1919	Табір інтерн. на Косачевї	Калїчик Ян	Родатїні, Городоцький пов.	Рим.- кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Червінка		64 зв., 65
272.	28.05.1919	Табір інтерн.	Цєсляк Едмунд	Паб'янице, Ласький пов., Пйотрковська губ.	Рим.- кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епїдемічна лїчниця	61 зв., 62
273.	28.05.1919	Табір інтерн.	Якурський Станїслав	Буско, Буський пов.	Рим.- кат.	1897	Неодруж.	Рїзник	Червінка	Епїдемічна лїчниця	61 зв., 62
274.	28.05.1919	Телефонїчна сотня	Пєрєнєвський Мїхайло	Балїнци, Коломїйський пов.	Гр.-кат.	1898	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 10*	64 зв., 65
275.	29.05.1919	Табір інтерн.	Раффа Ігнатїй	Лужна, Горлицький пов.	Рим.- кат.	1896	Неодруж.	Мулар	Тиф	Епїдемічна лїчниця	60 зв., 61
276.	29.05.1919	Табір інтерн.	Яворський Йосїф	Сокїлїнки, Львівський пов.	Рим.- кат.	1875	Неодруж. (Одруж.)	Рільник	Червінка (Тиф)	Епїдемічна лїчниця	61 зв., 62 64 зв., 65

277.	30.05.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Ярошинський Франц	Лонів, Садомирський пов.	Рим.-кат.	1892	Неодруж.	Професор	Тиф	Епідемічна лічниця	60 зв., 61
278.	30.05.1919	УСС	Стрілець	Мицкан Михайло	Черганівка, Косівський пов.	Гр.-кат.	1895	Неодруж.	Рільник	Запалення легенів	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 9*	62 зв., 62
279.	30.05.1919	9 п. УСС	Стрілець	Яцикович (Юцикович) Іван	Кринка, Богородчанський пов.	Гр.-кат.	1893	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 13*	64 зв., 65
280.	31.05.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Хацусь Томаш	Зельонкі, Краківський пов.	Рим.-кат.	1884	Одруж.	Рільник	Червінка		64 зв., 65
281.	31.05.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Дембровський Михайло	Тарнув	Рим.-кат.	1890	Неодруж.	Швець	Червінка		65 зв., 66
282.	31.05.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Хоронжи Ян	Стефанів, Бжезінський пов.	Рим.-кат.	1897	Неодруж.	Слюсар	Червінка		65 зв., 66
283.	01.06.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Лепарович Францішек	Жовкава	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Швець	Червінка	Епідемічна лічниця	59 зв., 60
284.	01.06.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Врона Ян	Острув, Ролничий пов.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	60 зв., 61
285.	01.06.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Кулян Едвард	Гусаків, Мостиський пов.	Рим.-кат.	1892	Неодруж.	Масар	Червінка	Епідемічна лічниця	60 зв., 61
286.	01.06.1919	Табір інтерн.	Пол. полон.	Гевак Петро	Білогорща, Львівський пов.	Рим.-кат.	1890	Неодруж.	Рільник	Червінка	Епідемічна лічниця	60 зв., 61
287.	01.06.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Квіткок Людвік	Богданівка, 6, Львів	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Робітник	Тиф	Епідемічна лічниця	62 зв., 63
288.	02.06.1919		Інтерн.	Вонсовець Ян	Грибовіні, Львівський пов.	Рим.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник	Пневмонія		59 зв., 60
289.	02.06.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Єсен Валент	Будзиска, Новоміський пов.	Рим.-кат.	1894	Неодруж.	Пекар	Червінка	Епідемічна лічниця	62 зв., 63
290.	02.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пол. полон.	Домбровіч Генрик	Богушин, Плонський пов.	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Млинар	Маларія		65 зв., 66
291.	03.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пол. полон.	Бжоховські Вацлав	Гарклова, Новотарзкий пов.	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Електро-технік	Тиф	Епідемічна лічниця	65 зв., 66
292.	04.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пол. полон.	Баран Ян	Пширохов, Вадовіцький пов.	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Тиф	Епідемічна лічниця	65 зв., 66
293.	04.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Дембровські Йосиф	Баліце, Краківський пов.	Рим.-кат.	1901	Неодруж.	Робітник	Тиф	Епідемічна лічниця	67 зв., 68
294.	04.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пол. полон.	Бялці Лєон	Ходорівка, Бжезінський пов.	Рим.-кат.	1896	Неодруж.	Робітник	Тиф	Епідемічна лічниця	67 зв., 68
295.	04.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Інтерн.	Дрожа Катарина	Грибовіні, Львівський пов.	Рим.-кат.	1870			Тиф	Епідемічна лічниця	67 зв., 68
296.	04.06.1919	Табір інтерн. на Косачеві	Пол. полон.	Мацієвські Ангін	Міялтин, Городоцький пов.	Рим.-кат.	1899	Неодруж.	Студент	Тиф	Епідемічна лічниця	67 зв., 68
297.	05.06.1919	Табір інтерн.	Інтерн.	Павликовські	Журава, Бібрський пов.	Рим.-кат.	1903	Неодруж.	Студент	Тиф	Епідемічна лічниця	66 зв.,

298.	05.06.1919	на Косачеві Табір інтегр. на Косачеві	Пол. лолон.	Станіслав Франціш Ян	Новосілка, Львівський пов.	Рим- кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Тиф	лічниця Епідемічна лічниця	67 зв., 68
299.	10.06.1919	36 п. п. ім. <i>гельмана</i> <i>Івана Мазепи,</i> <i>булавіний</i> <i>відділ</i>	Стрілець	Демкович Василь	Колінки, Городенківський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Запалення	Арсак М., с. 6*	69 зв., 70
300.	11.06.1919	1 п. п. ім. Петлюри	Старший стрілець	Дідушок Павло	Черніків, Тернопільський пов.	Гр.-кат.	1896	Неодруж.	Рільник	Тиф	Арсак М., с. 6*	66 зв., 67
301.	15.06.1919 (15.05.1919)	1 п. УСС	Вістун	Форліта (<i>Фарліта</i>) Стефан (<i>Степан</i>)	Воля-Доброганська, Городоцький пов.	Гр.-кат.	1892	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 12*	66 зв., 67 (69 зв., 70)
302.	17.06.1919 (17.05.1919)	1 Станіславів ський курінь, 1 сот.	Стрілець	Лозинський Никола (<i>Микола</i>)	Острів, Бібрський пов.	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 8*	66 зв., 67
303.	19.06.1919 (15.05.1919)	Залізнична сотня	Стрілець	Коловий Дмитро	Селиська, Бібрський пов.	Гр.-кат.	1899	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 7*	66 зв., 67
304.	19.06.1919 (19.05.1919)	44 Стрийська сотня	Стрілець	Ватиляк Михайло	Ляховичі Подорожні, Жиданівський пов.	Гр.-кат.	1897	Неодруж.	Рільник	Поранений	Арсак М., с. 4*	68 зв., 69
305.	23.06.1919 (23.05.1919)	24 п. п. ім. <i>гельмана</i> Петра Дорошенка, 3 сот.	Старший стрілець	Юрченко Василь	Оселець, Снятинський пов.	Гр.-кат.	1901	Неодруж.	Рільник	Пневмонія (<i>Пора-</i> <i>мениш</i>)	Арсак М., с. 13*	68 зв., 69
306.	28.06.1919 (26.06.1919)	Санітарний відділу Самборі	Стрілець	Вижок (<i>Вижак</i>) Петро	Топільниця, Самбірський пов.	Гр.-кат.	1890	Неодруж.	Рільник	Пневмонія	Арсак М., с. 8*	68 зв., 69
307.	06.07.1919	1 п. п., 1 сот.	Стрілець	Прокопець Никола (<i>Микола</i>)	П'ятниця, Добромилівський пов.	Гр.-кат.	1900	Неодруж.	Рільник	Туберку- льоз	Епідемічна ліч- ниця, Арсак М., с. 11*	68 зв., 69
308.	12.07.1919		Вістун	Гузій Николай (<i>Микола</i>)	Балічі, Жиданівський пов.	Гр.-кат.	1886		Рільник	Туберку- льоз	Епідемічна лічниця, Арсак М., с. 6*	68 зв., 69
309.	29.07.1919 (27.07.1919)	1 Станіславів ський п. п., 2 сот (2 Стани славівський п. п., 1 сот.)	Стрілець	Ракус Стефан (<i>Степан</i>)	Рипихів, Бібрський пов.	Гр.-кат.	1894	Неодруж.	Рільник		Арсак М., с. 11*	69 зв., 70
310.	22.08.1919	Робітнична сотня в Дрогобичі	Стрілець	Мердак Федір	Ліско, Городоцький пов.	Гр.-кат.	1893	Неодруж.	Рільник	Одужував після висипного тифу.	Арсак М., с. 9*	69 зв., 70

311.	29.08.1919	1 п. УСС, 1 сот.	Стрілець	Терлецький Василь	Медвежа, Дрогобицький пов.	Гр.-кат.	1896	Неодруж.	Робітник	лівостороння пневмонія	Арсак М., с.12*	69 зв., 70
------	------------	---------------------	----------	----------------------	-------------------------------	----------	------	----------	----------	---------------------------	--------------------	---------------

(Музей історії міста Коломиї, Відділ фондів, інв. № Др-1416).

Легенда:

* — інформація про особу підтверджується, як правило, мартирологом, укладеним М. Арсаком (*У серці і пам'яті земляків. Книга пам'яті. Частина І; авт.-упор. Михайло Арсак // Літопис коломийський. 1993. № 2.16 с.*). У «Книзі померших...» зафіксовані 311 осіб, у т. ч. 84 особи, відомості про яких є, фактично, тотожними з даними М. Арсака, котрі він почерпнув з окремих т. зв. помертвих карток. Про ще 11 осіб, які є у мартиролозі М. Арсака, у «Книзі померших...» інформація відсутня.

К — усі виділені курсивом без лапок відомості — уточнені за мартирологом М. Арсака.

Скорочення:

Арк. — аркуш; арт. — артилерії; вол. — волость; гр.-кат. — греко-католик; губ. — губернія; зв. — зворот; інтерн. — інтернований; іуд. — іудей; мусул. — мусульманин; неодруж. — неодружений; одруж. — одружений; п. — полк; п. п. — піхотний полк; пов. — повіт; пол. — польський полонений; прав. — православний; прот. — протестант; рим.-кат. — римо-католик; рос. полон. — російський полонений; сот. — сотня.

¹ Коломийський запасний госпіталь, створений австрійським військовим відомством, функціонував у будинку теперішньої гімназії ім. Михайла Грушевського від часу Першої світової війни до осені 1919 р. Його первісна назва «K. u. k. Reservespital № 1» («Цісарсько-королівський резервний шпиталь № 1»). Від вересня 1918 р. в українських джерелах цей заклад називали «Запасна лічниця» (інколи — «Українська Запасна лічниця»), а з листопада 1918 р. установа підпорядковувалася коломийській Окружній військовій команді. Після відступу українського війська з Коломиї наприкінці травня 1919 р. у «Запасній лічниці» продовжували перебувати хворі та поранені вояки, інтерновані і полонені. Усі померлі (якщо інше не вказане у примітці до цієї таблиці) були поховані на «Heidentriedhof Kolomea» («Кладовище героїв Коломиї»), яке в українськомовних джерелах фігурує як «Військове кладовище в Коломиї» (в р-ні сучасних вулиць І. Мазепи, О. Довженка і С. Бандери). — Тут і далі примітки мої. — Авт.

² Іспанський грип.

³ Медичний заклад такого типу був окремою установою, оскільки у джерелах додатково вказувалося інше, аніж «Запасна лічниця», місце смерті — «Епідемічна лічниця» (існувала з часів Першої світової війни як «Epidemie-Spital in Kolomea»). Її місцезнаходження досі точно не встановили, однак відомо, що вона містилася на території німецької колонії Вінцентівка, на Снятинському передмісті тогочасної Коломиї («чотирикутник», обмежений сучасними вулицями В. Симоненка, І. Крип'якевича, І. Мазепи, Г. Тютюнника). Відомості про усіх померлих військовослужбовців (подекуди службовців) у самій Коломиї чи на фронті записувалися в «Книгу померших...». У більшості випадків ці особи помирали в «Запасній лічниці», а у випадку смерті в «Епідемічній лічниці», саме вона вказувалася як місце смерті (у примітках до цієї таблиці вказано саме такі випадки).

⁴ Осібний лікувальний заклад, облаштований українською військовою владою не раніше половини листопада 1918 р. для хворих військових, котрі прибували потягами до Коломиї. Облік хворих проводився у будинку вокзалу, а лікування — у двох бараках поблизу залізничної станції.

⁵ Торгау — ?

⁶ Насправді, 29 лютого у 1919 році не було.

⁷ Епідемічний висипний тиф.

⁸ Цей лікувальний заклад розміщувався в дерев'яних бараках колишніх кавалерійських казарм на Косачеві (в р-ні сучасної вул. Косачівської), поблизу залізничної станції. Від травня 1918 р. тут дислокувався Запасний кіш 24 піхотного полку. Станом на осінь 1918 р. бараки були нові, укомплектовані ліжками, печами, кухнями. В записі 108 — ідеться, імовірно, про цей самий заклад.

⁹ Черевний тиф.

Афіша

Санітарний курс

для доглядачок хорих відкривається 1 лютого с. р. Зголошуватися можуть Українки з відповідним образованием і з фізичною здібністю до згаданої служби.

Зголошення приймається в школі Пірамовича при вул. Крашевського (побіч Окр[ужної]. Команди) від год. 10-12 передпол. у канцелярії лікаря ІV-ого відділу.

(Санітарний курс // Покутський Вістник. 1919. 26 січня. Ч. 7. С. 4).

Команда міста Коломиї до Окружної Військової Команди в Коломиї

Коломия, 6 березня 1919 р.

Прошу прийняти до відома таке.

Викликає занепокоєння те, що у таборі для інтернованих і полонених на Косачеві знову поширюється плямистий тиф. В епідемічному шпиталі зафіксовані понад 120 випадків, а сам він переповнений так, що завтра у ньому не можна буде розмістити жодних хворих. В табірному шпиталі лежать зараз 90 хворих, а приблизно 50 — у бараках. Хворі у шпиталі лежать на деяких ліжках по-двоє, а у таборі — на голих нарах. Сьогодні вночі померло троє людей у самому таборі, чого досі не ставалося: двоє у табірному шпиталі, один — в бараці. Немає найнеобхідніших ліків для лікування хворих, дров для обігріву шпиталю і бараків. Продовольства, яке постачає (українське) військо, не вистачає. Дотепер харчі надавав «Комітет пань польських», витрачаючи на це щоденно по кілька тисяч корон. Сьогодні комітет повідомив, що його фонди вичерпані і допомогу надавати надалі [він] не може. З огляду на те, що державний повітовий комітет відмовляється приймати табір, відповідальність за табір і всі наслідки епідемії лягає на військову владу і тому просив би запросити на нараду в цій справі якнайшвидше, якщо це можливо сьогодні увечері, до окружної військової команди панів: окружного військового коменданта, коменданта міста, коменданта табору, лікаря д-ра Петрушевича, лікаря табору д-ра Бляйхера, коменданта епідемічного шпиталю д-ра Льюснера, лікаря державного повітового комісаріату д-ра Кобринського, державного повітового лікаря.

Галібей.

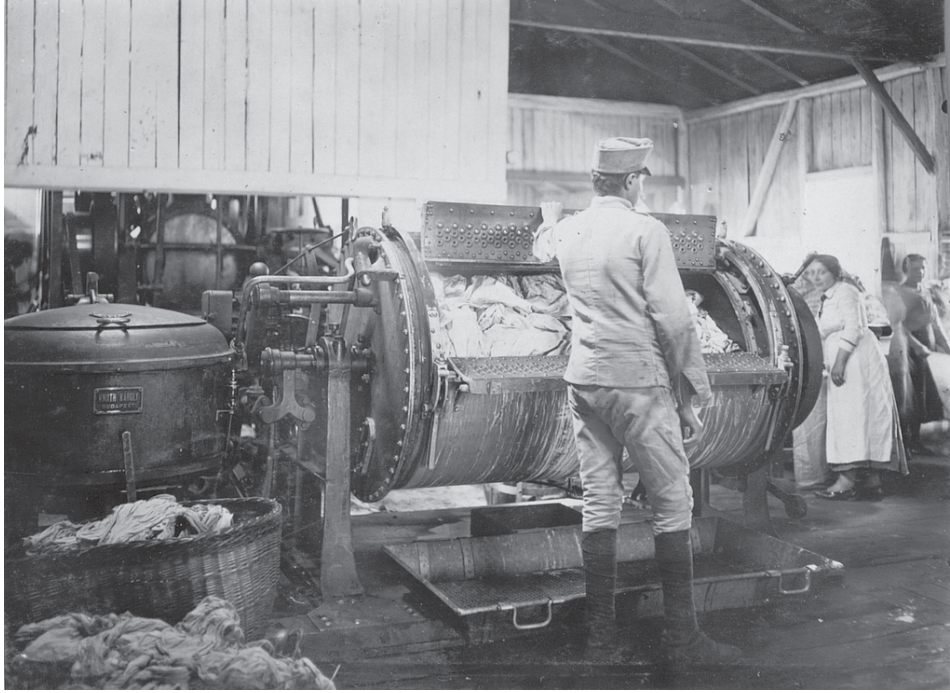
*(Panteon Polski. Lwów, 1929. Luty. Nr 53. S. 4—5;
авторизований переклад з польської).*

<p>36. 10. 11. Cipriano 1899</p>	<p>1899. museo gebena comi gebena 10/11. gecomoro Delha Harcama Ypanico</p>	<p>Inf.</p>	<p>1 Fornes Lombard Fregip Mergab</p>	<p>Florimbu Zepogent</p>	<p>2. K 1899</p>	<p>Florimbu</p>
<p>1/2 Truck y.c. Lampura Comte Lampura</p>	<p>22/8 1919 gbanwemoguy- Doro cepitib michard a zioo- getwuhung ho fory Hobochia Zamurta</p>	<p>impure</p>	<p>impure</p>	<p>Zepogor, Licko, Zamurta</p>	<p>yr. Ram. 1893</p>	<p>Florimbu</p>
<p>1/2 Truck y.c. Lampura Comte Lampura</p>	<p>27/8 1919 mcar gebes com gebemai wito poty qu 29. cepina moy Ho namid Zamurta</p>	<p>impure</p>	<p>Bacur Mepowk us</p>	<p>Megbeona n. Spor- bur Zamurta</p>	<p>yr. Kass 1896</p>	<p>Florimbu</p>